

8/15

ⓐ

מדינת ישראל

משרדי הממשלה

משרד

בקר רה"כ כהן סג"ר א"ג"ר

12-14.3.95

חזק מס'

מחלקה

שם תיק: לשכת רה"מ יצחק רבין - ביקור ראש-ממשלת
בריטניה מיגור

מזהה פנימי: **א-8-7656**

מזהה פריט: R0003296

תאריך הדפסה: 16/08/2022 כתובת: 2-111-3-3-2

אאאא, חוזם: 41273

אל: דהמש/1293

מ:- לונדון, נר: 350, תא: 210395, זח: 1521, דח: מ, סג: שמ,

בבב

שמור/מידי

אל: מנהל מק"א

דע: סמנכ"ל אירופה, מא"א, כלכלית ב', אגף שלום

מאת: לונדון יועץ

הנדון: ביקור רוה"מ מייג'ור - נקודת המבט הבריטית

1. להלן מפגישה (21) עם סיימון קוליס ס. מנהל מח' המזרח הקרוב בפוראופ':

א - כללי

(1) מבחינתם ניתן לסכם הביקור בשני רשמים: הראשון - זה של רוה"מ ופמלייתו כמו גם של אנשי משה"ח שהתרשמו עמוקות מהביקור ורואים אותו כמוצלח ביותר. קיבלו הדים חיוביים ביותר מפגישות רוה"מ בארץ וכן ממשלחת אנשי העסקים. התוכנית הייתה מושלמת, ובן שיחי שם דגש על ביקור רוה"מ בתפן ונקודת קרלוצ'י. דיבר על הכימיה שנוצרה בין ראשי הממשלה, ומעריך כי סייעה לכך רבות העובדה שמייג'ור מתוקף הנסיבות מבין לאשורן מערכת הלחצים והאחריות האדירה המוטלת על כתפי רוה"מ רבין בתהליך השלום בכלל ובמסלול הפלסטיני בפרט. בנסיבות אלו, כך קוליס, נמנע מייג'ור מלעשות את מה שלא היה רוצה שיעשו לו בסוגית צפ' אירלנד, קרי לתת עצות מנקודת המבט של ה - "BACK SEAT DRIVER" או אף לנקוט ביוזמות משלו, ובשל כך מביע רק הזדהות, הערכה ותמיכה ותו לא.

(2) הרושם השני הוא זה השורר במשה"ח, קרי תחושת הקלה אדירה על כך שביקור מורכב ורגיש שכזה עבר ללא על תקלה שהיא. התקלה היחידה - אשר בסה"כ לא השפיעה על הביקור - הינה סוגית ג'רי אדאמס-קלינטון, אך כדבריו סוגיה זו אינה בתחום שליטתה של הפקידות...

(3) מעשית, לקראת סוף השבוע יכנסו פגישת FOLLOW UP רבת ממשתתפים שתכליתה לקדם הנושאים השונים שעלו במהלך הביקור בישראל, ירדן ועזה.

ב - הנושאים העקריים שעל סדה"י

(1) קידום סוגית תאום הא"א בבחירות; מייחסים לסוגיה חשיבות רבה משתי סיבות: הראשונה, העובדה כי זהו ההיבט היחיד במסלולים הדו צדדיים בו יכול האיחוד למלא תפקיד פעיל, שכן בכל היבט אחר לבריטניה לפחות (ובניגוד לכמה

משותפותיה באיחוד) אין כל אשליות כי להוציא הבעות תמיכה ועידוד אין לכל כוח חיצוני - ולהוציא אולי ארה"ב - תפקיד כל שהוא. השניה, ראיתו של מייג'ור סוגיה זו כאחד מהישגיו בביקור. זאת, שכן לאחר שהנושא עלה בפגישתו עם רוח"מ רבין היה יכול לקחת על עצמו התפקיד "לשכנע" ערפאת לרדת מ"העץ האו"מי" ולקבל ברכתו למתן התפקיד לא"א... "פרוט נוסף בסוגיה זו בנפרד.

(2) הסכם בין ישראל לאיחוד; אמר (ותוך שמעלעל בדיווחי משרד רוח"מ ומשרד החוץ) כי רוח"מ לקח על עצמו לקדם ענינה של ישראל בנושא. החלו כבר לבדוק במשרדים הרלוונטים כאן מה ניתן לעשות, ובהמשך יגבשו דפוס הפעולה מול הנציבות וחברות אחרות.

(3) ירדן; יבדקו שוב מה ניתן לעשות בסוגית החובות. אמר כי "עזרה מאוד העובדה שמייג'ור קיבל מסרים חזקים בסוגיה זו לא רק בעמאן אלא גם בירושלים", וכי הפוראופ' ינסה לעזור ככל שביכולתו. טען כי המכשול העיקרי הינו משרד האוצר שכמובן שאינו שש לוותר על החזר חובות. בנוסף מגייסים שם נימוקים פורמליסטים דוגמת הטענות כי מחיקת חובות תפגע בסולידריות של חברות מועדון פריס וכי ירדן אינה ברשימת המדינות שניתן למחוק להן חובות. הדגיש לפיכך כי מחיקת חובות נוספת (אם וכאשר תעשה) תהיה אקט פוליטי ולא כלכלי.

(4) פלסטינים; אמר כי רוח"מ WAS HIGHLY STRUCK לנוכח המראה בעזה. סיפר כי מייג'ור הושפע עמוקות גם ממראה השיירה הארוכה של המשאיות הממתינות בנקודות המעבר. מודע לבעיות הבטחוניות הגורמת בין היתר למצב זה, אך חושב שניתן למצוא איזו שהיא דרך שתוכל לשפר זרימת הסחורות מעזה ואליה ובו בזמן לענות על הצרכים הבטחוניים. אמר כי יבחנו כיצד ניתן להוסיף ולסייע לפלסטינים ו/או לעודד מדינות אחרות להגביר הסיוע. ספציפית דיבר קוליס על הבנק האירופי להשקעות (EIB), שלגביו תבדוק בריטניה אפשרויות הסיוע לפלסט' והגם שהם אינם מדינה.

2. העברתי הרשמים החיוביים ביותר מצידנו לגבי הביקור עצמו והצלחתו. הביע שמחתו והערכתו ואמר כי דברים ברוח זו שמעו גם מהשגרירות בישראל.

3. בשל לחץ הזמן לא פרט נושאים אחרים, אלא הגיש לי רשימה כתובה (בנפרד). נדברנו להיפגש בשבוע הבא ולאחר ישיבת התאום אצלם לשם FOLLOW UP משלנו.

- הדס -

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, תכנון, סמנכלשלו, יועמש, ר/מרכז, ממד, @ (רם), @ (אמן), @ (ר'אגת), משפט, אוטונומיה, רבצד, ירדן, ערן, כלכליתב', סמנכלארופה, מק'א, מא'א, @ (עמית475)

סססס

אאאא, חוזם: 35301
אל: רהמש/1152
מ-: לונדון, נר: 328, תא: 170395, זח: 1643, דח: מ, סג: שמ,
בבבב
02243005
שמור/מיד

אל: סמנכ"ל אירופה
סמנכ"ל כלכלה
סמנכ"ל קשתו"ם
מנהל מק"א
דע: לשכת רה"מ, לשכת שה"ח, לשכת שר התמ"ס

מאת: השגריר, לונדון

הנדון: ביקור מייג'ור בארץ

להלן דברים שמלווי של מייג'ור שמעו באירון בדרך ללונדון בשיחות פרטיות חוזר פרטיות מפיו ומיועצו המדיני.

מייג'ור נהנה מאוד מהביקור. מצא שפה משותפת והרבה הבנה בשיחותיו עם רה"מ ושה"ח. מייג'ור העריך מאוד העובדה שרה"מ הקדיש לו כה הרבה זמן במשך הביקור. הגדירו את הביקור בארץ כהצלחה גדולה. בעזה מצא את ערפת עייף מאוד. מייג'ור דיבר עמו בהרחבה על דאגותנו בנושא בטחון וערפת גילה הבנה. ערפת וראשי הפלשתינאים הדגישו את הנזק שהסגר גורם להם. ההתרשמות הכללית מעזה היתה קשה ביותר והבריטים ידונו באפשרויות סיוע נוספות. בירדן תפס ענין החובות מקום מרכזי בדיון. איש שיחי סיכם

. THE JORDANIANS UNDERSTAND THAT ISRAEL IS THEIR LIFELINE

סיכום ראשוני של הביקור בארץ.

רה"מ בריטניה מבין עתה היטב וממקור ראשון את מדיניותנו ועמדותנו בתהליך השלום, במיוחד במסלול הפלשתינאי והסורי. השתכנע שיש לעשות יותר למען הפלשתינאים. גילה הבנה לקשיינו במו"מ עם האיחוד האירופי על הסכם חדש ונכונות לתמוך בכמה מעמדותנו.

כלכלה ומסחר

הוקם ה-BUSINESS COUNCIL - מועצת עסקים משותפת בה ישתתפו התאחדות בעלי התעשיה, לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים ואנשי עסקים בריטיים בראשות יו"ר מרקס אנד ספנסר סיר ריצ'רד גרינבורי. משרדי התמ"ס של ישראל ובריטניה ילוו את הנושא בצורה פעילה וישתתפו במועצה. המפגש הבא יתקיים בלונדון בעוד מספר חודשים ולאחר שיוכן היטב. המטרה להגביר ההשקעות והסחר ולעודד מיזמים משותפים במישור הביטחוני והאזרחי.

במגעים אישיים בין אנשי עסקים בריטיים וישראליים סוכם כי "בריטיש טלקום"

ותדירן יתמודדו במשותף על הזכיון לקבלת שירותי תקשורת בינלאומיים.

יו"ר ה"בריטיש גז" ג'ורדנו הביע רצון להשתלב במשק הגז הטבעי המתוכנן בארץ תוך הבעת נכונות לייבא גז ממאגר הגז של החברה במצרים. לורד סטרלינג יבדוק האפשרות להשתתפות אחת החברות שלו בבניית הפרקים התעשייתיים.

סגן יו"ר הנשיונל ווסטמינסטר בנק סיר סידני ליפורט החליט בהמשך לביקורו, לשגר ארצה משלחת סקר כדי לבחון השתתפות הבנק בפעילות כלכלית בארץ. בתפקידו השני כיו"ר חברת התרופות "זניקא" ביקר ב"טבע" בהדרכת אלי הורוביץ והקשר בין שתי החברות יהודק. זו רק רשימה חלקית וראשונה מתוצאות ביקור משלחת אנשי העסקים.

שיתוף פעולה מדעי

הקרן הדו-לאומית לשיתוף פעולה מדעי הוכפלה והסכום שיעמוד לרשותה יהיה 600 אלף ליש"ט לשנה למשך שלוש השנים הבאות. מזכר הבנה על כך נחתם ע"י השרה שולמית אלוני ושגריר בריטניה. בפני הקרן מונחות 167 הצעות מחקר בכיוטכנולוגיה, ביולוגיה מוליקולרית בחומרים ובאלקטרו אופטיקה. שיתוף פעולה במחקר תעשייתי: ערב נסיעת מייג'ור לישראל נבדקה ע"י דאוניג סטריט אפשרות להקמת קרן משותפת למחקר טכנולוגי ותעשייתי. משרד המסחר הבריטי דחה את הרעיון מכל וכל בטענה שמדינות תעשיות אינן זקוקות לקרנות כאלה ושיתוף הפעולה כמו"פ צריך להתבצע בהסכמים בין חברות ומפעלי תעשייה. בשיחת רה"מ עם מייג'ור העלה רבין את הנושא מחדש וכן עשה שר התמ"ס חריש בשיחתו עם מייג'ור. בשני המקרים לא שלל רה"מ בריטניה את הרעיון.

כתוצאה מכך קיימנו דיון נוסף בין שני שרי המסחר ב-13 במרס. שר המסחר הבריטי נידהם הסכים "לבחון" אפשרויות לשיתוף פעולה טכנולוגי ותעשייתי בין שתי המדינות.

הוא הציע ש"כמועצת העסקים" תקום קבוצת עבודה לשיתוף פעולה כזה. הסביר שמשרד המסחר הבריטי חושש כי בתוצאות המו"פ ישתמשו חברות ישראליות לטובתן מבלי להתחלק ברווחים. עם זאת הזמין את המדען הראשי בתמ"ס לבקר באנגליה כדי לבחון אפשרויות שונות. במילים אחרות ישנה התקדמות בנושא המו"פ אך בשלב זה אין עדין קרן משותפת.

שת"פ תרבותי

הוקמה מסגרת חדשה לשת"פ תרבותי בין שתי המדינות. כן הודיע מייג'ור על הענקת מלגות ללימוד באנגליה לתלמידים מצטיינים בלימוד השפה האנגלית.

סיכום

תוך כדי הביקור אמר מייג'ור מספר פעמים כי קשה להאמין שזו רק הפעם שניה שראש ממשלה בריטי בתפקיד מבקר בארץ מאז קום המדינה, וכי מצב זה יש לתקן. נאומו בארוחת הערב שראש הממשלה ערך לכבודו מהווה הודעה מדינית והצהרת ידידות מרשימה. המסר הזה יחלחל גם לפקידות. המשלחת הכלכלית שנלוותה אליו והקמת מועצת העסקים מהווים מסר ברור לסיטי של לונדון ולעולם העסקים להתעלם מהחרם הערבי ועידוד לעשות עסקים עם ישראל.

בדו שיח עם מייג'ור על טרור אירן ועירק בלטה זהות השקפות. שתי המלצות של הפוראוף לא קיבל מייג'ור: את ביקור הוג ב"אורינט האוס" פתר ע"י אי צירופו של הוג, סגן שה"ח, למשלחת. מההמלצה להעלות את נושא הנ.פ.ט. התעלם. עם זאת אין לראות בכך שינוי בעמדה הבריטית העקרונית בנושא ירושלים או

בשאלת הפרוליפרציה של נשק גרעיני.

רביב

17.3.95

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, מצב, תכנון, סמנכלארופה,
מק'א, ערן, כלכליתב', מופ, סמנכלתרבות,
ר/מרכז, ממד, @ (רם), @ (אמן), @ (שרהתמס)

סססס

אאאא, חוזם: 29745

אל: רהמש/ 997

מ-: לונדון, נר: 293, תא: 150395, זח: 1531, דח: ר, סג: בל,

בבבב

בלמס/רגיל

אל: מע"ת

דע: מק"א

מאת: יועץ עתונות, לונדון

הנדון: ביקור ג'ון מייג'ור - תקשורת

ביקורו של ג'ון מייג'ור בעזה זכה לסיקור בתקשורת הכתובה והאלקטרונית. בעתונות מוקם הסיקור בעמודי חדשות החוץ ובטלוויזיה הוקדש לו מקום במהלך המהדורות. הדווחים בעתונים לוו בתצלומים משותפים של ג'ון מייג'ור וערפאת כשב-F.T מתנוססת התמונה בעמוד הראשון.

CHRISTOPHER WALKER, TIMES - ממשיך לעסוק בספיחי הביקור בישראל. ביקורה של נורמה מייג'ור במחנה פליטים הרגיז את הישראלים וגרם לשביעות רצון רבה בקרב הפלסטינים לאחר שהמרתה עצה ישראלית להמנע מן הביקור. היא הדגימה אומץ רב יותר מבעלה אשר עפ"י הפלסטינים נכנע ללחץ ישראלי ובטל את ביקור הוג באורינט האוס. הפלסטינים נפגעו מן ההחלטה לשגר את אנדרו גריין, וכתוצאה מכך ארכו השיחות 20 דקות בלבד.

התכונה שבהחלטתה לא להסכים לשמירה ישראלית השתקפה בדהיישה, מחנה הפליטים העלוב והמזוהם במבואות בית-לחם. מצטט נציג פיני של אונר"א האומר כי אין ספק כי אם היו מתלווים אליה חיילים ישראלים, הם היו נרגמים באבנים.

ה-GUARDIAN מקדיש מאמר מערכת לביקור מייג'ור בעזה, תחת הכותרת להעמיד את ישראל במקום PUTTING ISRAEL ON THE SPOT.

ג'ון מייג'ור הוא ראש הממשלה השני בלבד המבקר בעזה מאז כנון רשות האוטונומיה. על רבים אחרים לבוא בעקבותיו, מוקדם ככל האפשר. השקעה דיפלומטית צנועה באזור תוכל להניב פירות רבים יותר מאשר כתוצאה מן המאמצים הרבים המופנים לערוץ הסורי.

הסיבה הפשוטה ביותר לבקר בעזה היא לראות אותה. צפיה בגולן במרחק טקטי מטריטוריה כבושה, כפי שעשה מייג'ור רק מדגימה את החשיבות האסטרטגית שלה ואת הקושי לאזן בין הזכויות הטריטוריאליות של דמשק לצרכי הבטחון של ישראל. ביקור בדרכים המשובשות של עזה מביא למסקנה אחת: אין זה חשוב אם מדובר על ישות או על מדינה, ללא סיוע אף לא אחת מהן תשרוד. למעלה ממחצית הסיוע שהובטח טרם הועבר, קרן השלום של הולסט רק מכסה הוצאות הרשות בלבד. גם הסולדריות הערבית לא הוכיחה את עצמה. הגבלת הכניסה של פועלים לישראל יוצרת גם היא הפסדים. בריטניה כבר הביעה דאגה מסגירת הגבולות אולם קיים הבדל משמעותי כאשר מייג'ור אומר זאת במקום עצמו. טענתו שהפלסטינים יוכלו לראות שיפור של ממש בתנאי חייהם כדי שיתמכו בתהליך השלום, מקובלת על כולם.

גורמים רשמיים בישראל מסכימים לכך אך מוסיפים שדעת הקהל בישראל לא תסכים לגבולות פתוחים אם ימשכו הפיגועים. הדברים סותרים ועל ממשלות להן יחסים טובים עם ישראל למחות על כך בדרך ידידותית אך ברורה.

העיתונים השונים מכסים את ביקורו של מייג'ור בעזה:

ARTHUR LEATHLEY, TIMES ראש הממשלה הבריטי מקווה כי הביקור וחבילת הסיוע הבריטי, יסייעו לחזק את תהליך השלום בעודדם מסחר והשקעות כדי להפחית מן העוני המשווע בשטח הכבוש לשעבר.

ROBERT PRESTON, F.T. מתאר את השמירה ההדוקה של הכוחות הפלסטינים על ג'ון מייג'ור, ועל משלחת אנשי העסקים הנכבדים המלווה אותו. כן מתייחס בזלזול לכח 17 "העילית" שבכוחות הפלסטיניים, שאחד מאנשיו ירה והרג בשוגג ילד בן 10 והביא לביטול סיורו של מייג'ור במחנה שאטי.

PATRICK COCKBURN, INDEPENDENT ג'ון מייג'ור העניק אתמול ליו"ר אש"ף ההכרה הבינלאומית לה הוא חותר כאשר הפך לראש הממשלה הראשון של מדינה מערב אירופית המבקר בעזה. הוא הבטיח סיוע נוסף ואמר כי הסגר של הגבול הישראלי לפועלים פלסטינים, מאיים לפגוע באמון הפלסטינים בסיכויים לשלום. בשיחות הסכים ערפאת להצעה לפיקוח של האיחוד האירופי על בחירות אשר יערכו לאחר פינוי הכוחות הישראליים.

DEREK BROWN, GUARDIAN במסגרת המדור "עד ראיה" ג'ון מייג'ור ראה מעט בלבד מעזה האמיתית. הזוהמה והעוני, חוסר הארגון והיאוש. כשעבר בלימוזינה שלו הצליח להביא מעט תקווה וכבוד למקום שכוח אל זה. הוא אמר את כל הדברים הנכונים, הכריז על חבילת סיוע, התמקד בהכשרת אנשים, בעבודות ציבוריות ופיתוח הסקטור הפרטי.

אף יותר מזה, תמך בכמה מהמטרות הפוליטיות הפלסטיניות החשובות ביותר כמו בחירות והסתכן במחלוקת כשגינה את סגר הגבולות ואת הרחבת ההתנחלויות.

JON HIBBS, ANTON LA GUARDIA, DAILY TELEGRAPH מייג'ור התקיף אמש את ישראל על הרחבת ההתנחלויות בשטחים לאחר פגישתו עם ערפאת. חזר על קריאתו להסיר את הסגר על השטחים ואמר כי הרחבת ההתנחלויות מנוגדת להסכם האוטונומיה.

כן הופיעו 2 קריקטורות השואלות את "המוטו" שלהן משבוע האופנה המתקיים עתה בלונדון. "הטיימס" מראה את מייג'ור מתהלך על מסלול הדוגמנות ועל ראשו כאפיה ומילות ההסבר הן:

"JOHN IS WEARING THE VERY LATEST IN FASHION ACCESSORIES WHICH WOULD HAVE LOOKED MUCH TOO DURING A SEASON OR TWO AGE"

ה"גארדיין" תחת הכותרת "BRITISH FASHION SHOW CONTINUES" מראה את מייג'ור לוחץ ידיים לערפאת אך מראה אחוריים גלויים לקלינטון וג'רי אדאמס הלוחצים ידיים מאחורי גבו.

א. קול

עתונות לונדון.

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, תכנון,
סמנכלשלו, יועמש, ר/מרכז, ממד, @ (רם),
@ (אמן), @ (ר'אגת), משפט, אוטונומיה, רבצד,
סמנכלתקשורת, תקשורת, סמנכלארופה, מק'א,
מא'א, @ (מתאמשטחים), @ (עמית475), @ (ראשהממשלה)

סססס

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS 506452
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

פ ק ס י מ י ל י ה
המחלקה לאורחים רשמיים

611842

DATE: _____ תאריך:

TO: _____ אד: מר לאב פוקר . ס. מה

ATT: _____ ליד:

SENDER: _____ השולח: למור

NUMBER OF PAGES INCLUDING COVER: _____ מספר העמודים כולל העליון:

רצב" תוקי
יה"ה
בט"ו
בזמן יפה

מ.כ.ה

THE RT. HON. JOHN MAJOR, M.P.

PRIME MINISTER
OF THE UNITED KINGDOM
OF GREAT BRITAIN

AND
NORTHERN IRELAND

AND
MRS. N.C.E. MAJOR

12 - 14 MARCH 1995

050 - 308083

050 - 298424

Sein
8/c'53

The Rt. Hon. John Major, M.P.
is accompanied by:

The Rt. Hon. Richard Needham,
M.P.,
Minister for Trade

H. Exc. Mr. Robert Andrew Burns
Ambassador of the United
Kingdom to Israel

Mr. John D. Ward, CBE MP,
Parliamentary Private
Secretary

Mr. John L. Marshall, MP
President of All-Party Israeli
Group

Professor Martin Gilbert,
Historian

Mr. R.M.J. Lyne CMG,
Private Secretary

Mr. M.R. Adams,
Private Secretary

Mr. C.J.R. Meyer CMG,
Chief Press Secretary

3

Mr. M.A. Price LVO,
Assistant Press Secretary

Miss L.C. Roper-Caldbeck,
PA to Mrs. Major

Mr. A.F. Green CMG,
Assistant Under-Secretary of
State

Mr. U. Marthaler,
Private Secretary to Minister

Mr. M.M. Baker,
Under-Secretary

Mr. I.C. Cliff OBE,
Head of Middle East Branch

The Rt. Hon. The Baroness
Perry of Southwark,
Education and Training Sector
Group

Mrs. M.E. Maddox,
Export Credit Guarantee
Department

H

BUSINESS GROUP

Mr. Robert Beresford,
Chairman, Mott MacDonald Group

Mr. Peter F. Berry,
Managing Director and Crown
Agent, Crown Agents for
Overseas Governments and
Administrations

Mr. Donal H. Brydon OBE,
Deputy Chief Executive,
Barclays de Zoete Wedd

Sir Trevor Chinn CVO,
Chairman, Lex Service plc.

Sir Robert Clarke,
Chairman, United Biscuits
(Holdings) plc.

Mr. Howard J. Davies,
Director General,
Confederation of British
Industry

Sir Harry Djanogly CBE,
Chairman, Nottingham
Manufacturing Company Ltd.

Mr. Richard Giordano KBE,
Chairman, British Gas plc.

Mr. Colin R. Green,
Secretary and Chief Legal
Adviser, British Telecom plc.

Sir Richard Greenbury,
Chairman, Marks and Spencer
plc.

Sir Philip Harris,
Chairman, Carpetright plc.

Sir Brian Hill,
President, Higgs and Hill

Mr. John A.P.H. Hill CBE,
Chairman, Committee for
Middle East Trade

Sir Christopher Hogg,
Chairman, Reuters Ltd.

6
Sir Martin Jacomb,
Chairman, British Council

Mr. Brian P. Kerner,
Chairman, Joint Israel Appeal

Mr. J.M.K. Laing CBE,
Chairman, John Laing plc.

Mr. Michael Lester,
Vice-Chairman, The General
Electric Company plc.

Mr. David Lewis,
Chairman, Lewis Trust Group
Ltd.

Sir Sydney Lipworth QC,
Deputy Chairman, National
Westminster Bank plc.

Dr. Ivan McCabrey,
Chairman, Mivan Overseas Ltd.

Mr. Anthony G. Moon,
Director of International
Operations, Massey Ferguson
Group Ltd.

Mr. William Nagel,
W. Nagell Ltd.

Mr. R. Stephen Rubin,
Chairman, Pentland Group plc.

The Rt. Hon. Sir Timothy
Sainsbury, MP

The Rt. Hon. The Lord Sterling
of Plaistow CBE,
Chairman, The Peninsular and
Oriental Steam Navigation
Company

Mr. Andrew Z. Stone,
Chairman, British Overseas
Trade Group for Israel

Mr. Jerry M. Wooding,
Executive Vice President,
British Aerospace Defence Ltd.

The Rt. Hon. The Lord Young
of Graffham PC,
Chairman, Cable and Wireless
plc.

Sunday, 12 March

15.30 Arrival at Ben Gurion
International Airport
by Special Flight

To be welcomed by
Mr. Shimon Peres,
Minister of Foreign
Affairs

Proceed to V.I.P. -
Massada Lounge
(Prime Minister only)

Proceed to Jerusalem -
The Rose Garden
(Rest of Delegation)

16.30 Official welcome by the
Prime Minister,
Mr. Yitzhak Rabin

Proceed to the Prime
Minister's Office

9

- 17.00 Meeting with the Prime Minister, Mr. Yitzhak Rabin - to be followed by a Working Session
- 18.00 Meeting of Prime Ministers with Business Group
- 18.30 Steak-Out
Proceed to the King David Hotel
- 19.15 Meeting with Mr. Ehud Olmert, M.K., Mayor of Jerusalem
- 20.30 Dinner hosted by the Prime Minister and Mrs. Yitzhak Rabin

Overnight at the King David Hotel, Jerusalem

10

Monday, 13 March

- 09.00 Meeting with Mr. Shimon
Peres, Minister of
Foreign Affairs
- 09.30 Leave for the Laromme
Hotel
- 09.35 Meeting with
Mr. Michael Harish,
Minister of Trade and
Industry
- 09.40 Israeli-British -
Business Round Table
- Opening Adresses - The
Rt. Hon. John Major,
Prime Minister of the
United Kingdom -
Mr. Michael Harish,
Minister of Trade and
Industry
- 10.00 Leave for "Yad Vashem"

- 10.15 Visit "Yad Vashem",
Martyrs' and Heroes'
Memorial of the
Holocaust
- Wreath-laying
ceremony in
Remembrance Hall
- 11.15 Proceed to the Prime
Minister's Helipad
- 11.30 Departure for Mizpeh
Pe'er, accompanied by
the Prime Minister,
Mr. Yitzhak Rabin
- 12.15 Observation Point
- 12.45 Presentation of
Commemorative
Certificate by J.I.A.

12

13.00 Departure by helicopter
to Tefen, accompanied
by Mr. Michael Harish,
Minister of Trade and
Industry

To be welcomed by
Mr. Stef Wertheimer

13.10 Visit Iscar Plant

Visit Robot Factory

13.25 Visit the Industrial
Park

13.55 Briefing lunch

14.30 Return to Jerusalem by
helicopter

15.15 Proceed to the King
David Hotel

16.00 Press Conference

17.05 Leave for the Knesset

13

- 17.15 To be welcomed by
Prof. Shevach Weiss,
Speaker of the Knesset
- Review the Guard of Honour
 - Wreath-laying ceremony
- 17.30 Meeting with
Prof. Shevach Weiss,
Speaker of the Knesset
- 17.40 Meeting with Mr. Ori
Orr, M.K., Chairman of
the Foreign Affairs and
Defence Committee and
Members of the
Committee
- 18.30 Meeting with
Mr. Benjamin Netanyahu,
M.K., Chairman of the
Likud Party
- Proceed to the
Presidential Residence

117

19.15 Meeting with the
President of the State
of Israel, Mr. Ezer
Weizman

Return to hotel

21.00 Reception given by
Prime Minister and
Mrs. John Major

Overnight at the King David
Hotel, Jerusalem

AS

Tuesday, 14 March

- 08.30 Leave for the Commonwealth War Graves Cemetery, Mount Scopus
- 08.40 Wreath-laying ceremony
- 09.00 Departure by helicopter to Netiv-Maasara
- Private programme
- 15.00 Departure by helicopter to Jerusalem
- Proceed to the British Consulate
- 15.30 Reception given by H.M. General Consul and Mrs. Dalton
- 17.15 Leave for the Prime Minister's Office

16

18.00 Departure to Ben Gurion
International Airport
by helicopter

18.35 Departure by Special
Flight

SEPARATE PROGRAMME FOR
MRS. N.C.E. MAJOR

Sunday, 12 March

- 15.30 Arrival at Ben Gurion
International Airport
by Special Flight
- Proceed to Jerusalem -
the Rose Garden
- 16.30 Official welcome by the
Prime Minister,
Mr. Yitzhak Rabin
- 17.00 Depart for the Supreme
Court of Justice,
accompanied by Mrs. Lea
Rabin
- Visit the Supreme Court
- Proceed to the King
David Hotel
- 20.30 Dinner hosted by the
Prime Minister and
Mrs. Yitzhak Rabin

18

Monday, 13 March

- 08.30 Leave for Alyn Hospital
- 08.50 Visit the Alyn Hospital
- 10.00 Proceed to "Yad
Vashem"
- 10.15 Visit "Yad Vashem",
Martyrs' and Heroes'
Memorial of the
Holocaust
- Wreath-laying
ceremony in
Remembrance Hall
- 11.15 Leave for Qiryat
HaYovel
- 11.25 Visit Meytal Day Center
and Occupational
Center for Autistic
Adults, accompanied by
Mrs. Lea Rabin,
Chairman of the Israeli
Society for Autistic
Children ALUT

11.50 Proceed to the Prime
Minister's Residence

12.00 Lunch hosted by
Mrs. Lea Rabin

14.00 Leave for Massada

15.30 Visit Massada

17.00 Return to Jerusalem via
Dead Sea

18.30 Arrival at the King
David Hotel

21.00 Reception given by
Prime Minister and
Mrs. Major

Tuesday, 14 March

Private programme

- 17.45 Leave for the Prime Minister's Helipad
- 18.00 Departure by helicopter to Ben Gurion International Airport
- 18.35 Departure by Special Flight

SEPARATE PROGRAMME FOR
BRITISH INDUSTRIAL DELEGATION

Sunday, 12 March

- 17.00 Meeting with
Prof. Jacob Frenkel,
Governor of the Bank
of Israel (at the
Prime Minister's
Office)
- 18.00 Meeting with Prime
Minister of Israel,
Mr. Yitzhak Rabin and
Mr. John Major, Prime
Minister of the United
Kingdom
- 20.30 Dinner hosted by the
Prime Minister and
Mrs. Yitzhak Rabin

Monday, 13 March

- 09.15 Leave for the Laromme
Hotel
- 09.30 Israeli-British -
Business Round Table
- 09.40 Opening addresses -
Mr. John Major, Prime
Minister of the United
Kingdom
Mr. Michael Harish,
Minister of Trade and
Industry
- 10.00 Opening Remarks by:
Mr. Richard Needham,
MP, Minister for Trade
Mr. Dan Propper,
President, Manufac-
turers Association in
Israel
- 10.10 Topic A:
"International Economic
Cooperation"

23

10.55 Topic B:
"Foreign Investment in
Israel and the Role of
Government"

11.55 Topic C:
"Future Business
Opportunities"

12.30 Lunch hosted by the
Manufacturers
Association of Israel
and the British-Israel
Chamber of Commerce

Keynote Speaker -
Mr. Shimon Peres,
Minister of Foreign
Affairs

14.00 Afternoon - Optional
- Visit Weizmann
Institute of Science
and Indigo Ltd.
- Visit Industrial Plants
in Jerusalem
- Business Meetings

24

21.00 Reception given by
Prime Minister and
Mrs. John Major, at the
King David Hotel

SEPARATE PROGRAMME FOR
MR. JOHN L. MARSHALL MP
PRESIDENT OF ALL-PARTY
ISRAELI GROUP

Monday, 13 March

- 07.50 Leave for the
Municipality of
Jerusalem
- 08.00 Meeting with Mr. Ehud
Olmert, M.K., Mayor of
Jerusalem

Tuesday, 14 March

- 14.45 Leave for the Ministry
of Foreign Affairs
- 15.00 Meeting with Dr. Yossi
Beilin, Deputy Minister
of Foreign Affairs

26
SEPARATE PROGRAMME FOR
SIR TIMOTHY SAINSBURY MP

Monday, 13 March

- 07.50 Leave for the
Municipality of
Jerusalem
- 08.00 Meeting with Mr. Ehud
Olmert, M.K., Mayor of
Jerusalem

Tuesday, 14 March

- 14.45 Leave for the Ministry
of Foreign Affairs
- 15.00 Meeting with Dr. Yossi
Beilin, Deputy Minister
of Foreign Affairs

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

1349001

טיוטה מס' 3

ביקור רה"מ בריטניה

JOHN MAJOR

12-14/3/1995

=====

יום א' 12/3

=====

- הגעה לנחב"ג	15:30
- ק. פנים בגן הורדים	16:30-17:00
- ישיבת עבודה עם רה"מ	17:00-18:00
- פגישת רה"מ י. רבין עם התעשיינים הבריטים	18:00-18:30
- ישיבת מלחמה ^{חשבוני} למלחמה	18:30
- פגישה עם ר"ע ירושלים מר א. אולמרט	19:15
- א. ערב מטעם רה"מ י. רבין	20:30

דינה: מלון המלך דוד, ירושלים

=====

יום ב' 13/3

=====

- פגישה עם שר החוץ ש. פרס	09:00
- פתיחת סמינר כלכלי	09:30
- יד ושם	10:15
- יציאה למנחת הכנסת	11:15
- המראה לקרית שמונה	12:00
- תצפית במצפה פאר (נקודת קרלוצ'י)	12:15
- המראה למירון	12:30/12:40
- ביקור בבי"ס מקיף דחי ע"ש ג'ק ג'נוגלי	12:45

3.

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

יום ב' 13/3 - המשך

=====

- המראה לתפן	13:15
(2) - ביקור בתפן + א"צ	13:30
- המראה חזרה לירושלים	14:50
- נסיעה למלון	
- מסיבת עתונאים במלון	16:15
- טקס בכנסת	17:15
- פגישה עם פרוץ' ש. וייס - יו"ר הכנסת	17:30
- פגישה עם ועדת חוץ ובטחון	17:40
- פגישה עם יו"ר סיעת הליכוד ח"כ ב. נתניהו	18:15
- פגישה עם נשיא המדינה	19:20
- קבלת פנים מטעם שגריר בריטניה בארץ	21:00

לינה: מלון המלך דוד, ירושלים

=====

יום ג' 14/3

=====

- ביקור בבית הקברות בהר הצופים	08:30
- המראה לעזה	09:00
- חזרה לירושלים	15:15
- קבלת פנים בקונסוליה הבריטית הכללית	15:30
- פגישה עם רה"מ י. רבין	17:30
- המראה לנתב"ג	18:00
- המראה לעמן	18:35

אאא, חוזם: 20172

אל: רהמש/ 747

מ-: לונדון, נר: 219, תא: 100395, זח: 1422, דח: מ, סג: בל,

בבב

בלמס/ מידי

אל: ממ"ד, אגף שלום, ווש' - לשנו יער, מק"א

דע: מע"ת, תכנון מדיני, ווש' עתונות

מאת: לונדון

הנדון: עתונות ערבית 10 מרץ 95.

ביקור מייג'ור בארץ

דובר משה"ח הבריטי הודיע כי השר הוג לא יצטרף למייג'ור לביקורו בישראל, בשטחי השלטון העצמי, עזה וירדן. הסיבה לכך ששר החוץ הרד יצא לביקורו באמירויות ולעומאן החל מ - 13 לחודש ועל כן, על הוג להשאר ולפקח על עניני החוץ ובייחוד אלו הקשורים למזה"ת. ישראל הודיעה כי היא מוחה על כוונותיו של הוג לבקר ב"אורינט האוז" דבר שהוא בבחינת הכרה בריטית בשלטון פלסטיני באזור זה של ירושלים. משה"ח הבריטי הכחיש קשר בין ביטול ביקורו של הוג ומחאתה זו של ישראל, ודובר המשרד אמר כי סמנכ"ל מזה"ת אנדרו גרין, יחליף את מקומו של הוג ויבקר בקונסוליה הבריטית במזרח ירושלים. כאשר לקשר שבין ביקור הרד באמירויות ועומאן ולביקורו של מייג'ור בישראל ובאזור השלטון העצמי אמר דובר המשרד כי הרד ידון באמירויות בנושא הסנקציות על עיראק, השלום במזה"ת והקשרים עם איראן. הדגיש כי הרד ומייג'ור יהיו בקשר הדוק במהלך שני הביקורים הנערכים בו זמנית. הדובר הדגיש את הקשרים האמיצים שבין בריטניה האמירויות ועומאן. ובאשר לעמדה האמריקאית הדבקה בהמשך הסנקציות על עיראק אמר כי ישנו תאום בין בריטניה וארה"ב בכל הקשור לעניני חוץ חשובים. ("אלחיאת", לונדון - סמיר נאציף)

פלסטינים

ב"אלחיאת", בכותרת הראשית על פגישת פרס-ערפאת אתמול במחסום ארז ועל קביעת מועד לחתימה על הסכם להערכות צה"ל בגדה. מביא בהרחבה ממסיבת העיתונאים שנערכה לאחר הפגישה ותוצאותיה. עוד מצטט בהרחבה ממסיבת העיתונאים שערכו אתמול כריסטופר ומובארכ לאחר פגישתם.

חמא"ס - פת"ח

מחמוד אלזהאר, אחד ממנהיגי החמא"ס, הכחיש קיומו של איזשהו דיאלוג באזורי השלטון הפלסטיני בין החמא"ס והפת"ח. הדגיש כי אין מחלוקת בחמא"ס בין מה שמכונה ההנהגה בתוך (השטחים) ובחו"ל. אמר ל"אלשרק אלאוסט" כי מתנהלים מגעים מפעם לפעם לפתרון בעיות יום-יומיות, אך אנשי השלטון והמשטרה מנצלים זאת על מנת להציג שאלות אחרות.

מקורות פלסטינים, לעומת זאת, מסרו כי קיים דיאלוג מתמשך בין החמא"ס, הפת"ח והשלטון הפלסטיני, והושגה התקדמות שאפשר ותוביל להסכמה באשר לכמה בעיות בתקופה הקרובה.

חבר בכיר בפת"ח אמר בפגישה בין בכירים ירדנים ופלסטינים כי הדיאלוג עם החמא"ס בעזה הגיע לנקודה מכרעת ובקרוב תתפרסם הודעה בנושא. מידיעות בלתי מאושרות עולה כי תנועת החמא"ס הביעה נכונות להקפיא את פעולותיה הצבאיות בתוך אזורי השלטון העצמי, אם השלטון הפלסטיני יסכים לתת לה כ - 40 אחוז מהמשרות בשלטון. ("אלשרק אלאוסט", לונדון - עלי אלצאלח, עמאן - צאלח קלאב)

לבנון

יו"ר הפרלמנט נביה ברי הודיע במסיבת עיתונאים על שורה של צעדים שינקטו ב - 14 למרץ, יום הסולידריות עם הדרום והבקעה וכן עם העצורים הלבנונים בבתי הכלא הישראליים.

ביום זה יזכירו לעולם כי יש ליישם את החלטה 425 ולהתנגד לפעולות הישראליות. ביום זה יערכו שביתות וכל אמצעי התקשורת ישמשו למחאה למען הדרום. הדגיש כי השלום לא יהיה יציב ללא השתתפותה של לבנון בשלום זה.

עתונות ערבית

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, תכנון, סמנכלשלו, יועמש, ר/מרכז, ממד, @ (רם), @ (אמן), @ (ר'אגת), משפט, אוטונומיה, רבצד, סמנכלארופה, מק'א, סמנכלתקשורת, תקשורת, @ (לוברני), @ (עמית475), @ (מתאמשטחים), @ (עמית473), @ (ראשהממשלה)

סססס

אאאא, חוזם: 20175

אל: רהמש/746

מ-: לונדון, נר: 218, תא: 100395, זח: 1422, דח: ר, סג: שמ,

כבכב

שמור/רגיל

אל: מנהל מק"א

דע: שלמה גור, הציר וושינגטון

מאת: הציר, לונדון

הנדון: מייג'ור - ערב ביקורו בישראל, השלמות

(בהמשך לשלנו, נר 0135 מיום 7.3.95)

1. אתמול ספגה ממשלת בריטניה מהלומה נוספת מארה"ב בדמות החלטתו של הנשיא קלינטון להעניק לנשיא השין פיין, ג'רי אדמס, אשרת כניסה לארה"ב, במסגרתה יוכל אדמס גם לאסוף תרומות עבור ארגונו.

2. ההחלטה השיבה ריקם לחצים אדירים של ממ. בריטניה שאף שיגרה למסע שתדלנות בארה"ב את השר הבכיר לענייני צפון אירלנד, סר פטריק מאהיו.

הקו המנחה בלחצים הבריטיים כנגד מתן גושפנקא לאיסוף כספים עבור השין פיין (IRA) הוא שהארגון עדיין, תאורטית, לא הניח את נשקו ולטענת הבריטים יש בידיהם מידע כי נמשכים אימונים בנשק ואף מכינים "תכניות מגירה" על כל צרה שלא תבוא. מכאן, שלא ניתן להבטיח כי איסוף הכספים לא ינוצל למטרות שכאלו.

3. הנושא הנ"ל הוא המרכזי על סדר היום התקשורתי כאן. הערכה רווחת הינה כי בהחלטתו זו מקוה הנשיא קלינטון לשפר סיכויי לתקופת כהונה שניה (מליוני אמר' ממוצא אירי). נראה כי החלטתו זו של קלינטון אשר שומטת מידי בריטניה קלף מיקוח חשוב מול השין פיין (התפרקות מנשק) הינה עדות עדכנית למצבם של היחסים "המיוחדים" בין שתי המדינות החוסים עדיין בצל התבטאותו של רוג'ר מייג'ור שתמכה בכוש במאבק לנשיאות.

4. לא ניתן לשלול האפשרות כי הכעס שיצא כלפינו בנושא האוריינט האוז קשור בדרך זו או אחרת גם לצרוף הזמנים בן שני הארועים, שהרי מדרך הטבע, לעיתים מוציאים התסכול במקום שאפשר וקל ולא במקום שצריך וקשה...

5. בשולי הנ"ל התפטר השבוע שר נוסף בממשלת מייג'ור, רוברט היוז, שר במשרד המדע (אגב, נמנה על ידינו הקרובים), על רקע פרשת אהבים עם מזכירתו. זהו השר השלישי שהתפטר מתחילת השנה על רקע מיני או כספי.

גדעון מאיר

תפוצה: שדח, סשהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, מצב, תכנון, סמנכלארופה,
מק'א, מא'א, מצפא, ר/מרכז, ממד, @ (רם), @ (אמן),
@ (ראשהממשלה)

סססס

אאאא, חוזם: 19652

אל: רהמש/718

מ-: המשרד, תא: 100395, זח: 1139, דח: ב, סג: בל,

בבבב

1407750

בלמ"ס/בהול לבוקר

אל: לשכת רוה"מ

מאת: ראש חטיבת טקס- מאור משה"ח

הנדון: ביקור רוה"מ בריטניה

12.14 מרס 1995 - JONN MAJOR

כידוע לכם גב' מישל שגב והחתום מטה אחראים על הכנת התכנית וביצועה.

מזה חודשים אנו עמלים על כל פרט שבתכנית ואנו בקשר עם כל הגורמים הקשורים לפיקוח: לשכת הנשיא לשכת רוה"מ, משרד תמ"ס, דובר צה"ל, מפעלי תפן, נחב"ג, משטרה, ש.ב.כ, שגרירות בריטניה.

בכל פגישה, ישיבה, נסיעה לסיורי הכנסה אנו לקחנו חלק פעיל.

במהלך הביקור אנו מישל שגב ואנוכי נשתתף בכל הארועים האחראים עליהם ועל ביצועם פרט לארוחת הערב שנותן ראש ממשלת ישראל לכבוד ראש ממשלת בריטניה ביום ראשון 11 במרס בשעה 20:30 במלון מלך דוד אליה לא הוזמנו.

לידיעתכם הוזמנו על ידי שגרירות בריטניה לקבלת הפנים של ראש ממשלת בריטניה לכבוד ראש ממשלת ישראל.

דניאל קדם

10 במרץ 1995

ל.מ.ר. מ.י.ל.
12.3.

תפוצה: @ (רהמ), טקס, מאור, @ (ראשהממשלה)

סססס

09/03/1995

20:02:12

18948: חוזם, אאא

אל: בטחון/1283

מ-: לונדון, נר: 190, תא: 090395, זח: 1752, דח: מ, סג: בל,

בבב

MAR -8

CC 18478

אל ראש הממשלה

בלמס/מיד

אל: מע"ת, מק"א

מאת: לונדון

הנדון: בקור מייג'ור - הודעה לעיתונות

להלן הודעת דובר משה"ח בנדון כפי שהתפרסמה ב - 8 דנא

PRIME MINISTER'S
VISIT TO ISRAEL, THE OCCUPIED TERRITORIES AND JORDAN: 12-15 MARCH
1995.

THE PRIME MINISTER, THE RT HON JOHN MAJOR MP, WILL VISIT ISRAEL, THE
OCCUPIED TERRITORIES AND JORDAN FROM 12-15 MARCH.

IN ISRAEL THE PRIME MINISTER WILL HAVE MEETINGS WITH PRIME MINISTER
RABIN, FOREIGN MINISTER PERES, THE MAYOR OF JERUSALEM AND CALL ON
PRESIDENT WEIZMAN. HE WILL ALSO VISIT NORTHERN ISRAEL INCLUDING A
HIGH-TECH COMPLEX AT TEFEN. HE WILL OPEN A BUSINESS SEMINAR ATTENDED
BY SENIOR BRITISH BUSINESSMEN TRAVELLING IN HIS PARTY AND SENIOR
REPRESENTATIVES OF ISRAELI BUSINESS. IN GAZA THE PRIME MINISTER WILL
MEET CHAIRMAN ARAFAT, VISIT THE UNRWA NURSE TRAINING COLLEGE AND OPEN
ANOTHER BUSINESS SEMINAR. HE WILL ALSO MEET MR FAISAL HUSSEINI (A
SENIOR PALESTINIAN OFFICIAL) IN JERUSALEM. IN AMMAN THE PRIME
MINISTER WILL MEET KING HUSSEIN, CROWN PRICE HASSAN AND PRIME
MINISTER SHARIF ZAID BIN SHAKER.

עד כאן,

עתונות לונדון.

סססס

09/03/1995

22:24:25

1306 ימ

אאאא, חוזם: 19020
אל: בטחון/ 1306
מ-: לונדון, נר: 204, תא: 090395, זח: 1901, דח: ר, סג: שמ,
בבבב

אל ראש הממשלה

שמור/רגיל

אל: מק"א

דע: תפוצות

מאת: יועץ הסברה, לונדון

הנדון: האוריינט האוס

להלן מכתב ששלח אתמול נשיא ה - BOARD OF DEPUTIES לרוה"מ מייג'ור בעקבות
הידיעה בטיימס על האפשרות שדאגלס הוג יבקר באוריינט האוס.

DEAR PRIME MINISTER

MY COLLEAGUES AND I AT THE BOARD OF DEPUTIES HAVE READ WITH DISMAY THE
REPORT IN TODAY'S TIMES THAT MR DOUGLAS HOGG, THE MINISTER OF STATE
AT THE FOREIGN OFFICE, MAY VISIT ORIENT HOUSE IN EAST JERUSALEM.

WE BELIEVE THAT ANY SUCH VISIT AT THE PRESENT TIME WOULD BE
PARTICULARLY ILL-ADVISED. IT WOULD SERIOUSLY UNDERMINE THE GOODWILL
WHICH YOUR VISIT IS INTENDED TO GENERATE. IT WOULD BE MOST
REGRETTABLE IF YOUR HISTORIC VISIT TO ISRAEL WERE OVERSHADOWED BY THE
CONTROVERSY THAT WOULD INEVITABLY BE GENERATED BY THE VISIT OF A
GOVERNMENT MINISTER TO ORIENT HOUSE.

ORIENT HOUSE HAS NO OFFICIAL STATUS AND IT IS, IN OUR VIEW, WHOLLY
INAPPROPRIATE THAT A GOVERNMENT MINISTER, ACCOMPANYING THE PRIME
MINISTER ON AN OFFICIAL VISIT TO ISRAEL, SHOULD CALL THERE. THERE ARE
OTHER AND MORE APPROPRIATE VENUES AT WHICH DISCUSSIONS CAN TAKE PLACE
WITH PALESTINIAN LEADERS. PRESIDENT CLINTON AND HIS PARTY DID NOT
FIND IT NECESSARY TO CALL AT ORIENT HOUSE, AND THE SAME IS TRUE OF
OTHER WORLD LEADERS AND THEIR ACCOMPANYING GROUPS.

WE ARE AWARE THAT THREE EUROPEAN FOREIGN MINISTERS RECENTLY VISITED
ORIENT HOUSE. THIS OFFENDED BOTH ISRAELI AND JEWISH SENSITIVITIES.
THE VISIT OF A GOVERNMENT MINISTER TO ORIENT HOUSE DURING AN OFFICIAL
PRIME MINISTERIAL VISIT TO ISRAEL IS EVEN MORE SERIOUS AND WILL
PROVOKE WIDESPREAD PROTEST AND RESENTMENT BOTH IN ISRAEL AND IN THE
BRITISH JEWISH COMMUNITY. IT WOULD BE BE A TRAGEDY IF A VISIT,
DESIGNED TO STRENGTHEN AND CEMENT RELATIONS BETWEEN BRITAIN AND
ISRAEL, WERE TO BE SERIOUSLY JEPARDISED BY A MEETING AT ORIENT HOUSE.

IT IS ALL THE MORE SURPRISING THAT SUCH A MEETING SHOULD EVEN BE
CONTEMPLATED WHEN THE BRITISH DELEGATION UNDER YOUR LEADERSHIP WILL
BE MEETING YASSER ARAFAT IN GAZA.

WE HOPE THAT ANY PROPOSAL TO VISIT ORIENT HOUSE WILL BE FIRMLY
REJECTED, AND THAT NOTHING WILL BE DONE TO DETRACT FROM THE VALUE AND
SUCCESS OF YOUR VISIT.

BECAUSE OF THE URGENCY, I AM SENDING COPIES OF THIS LETTER TO THE
FOREIGN SECRETARY AND TO MR HOGG.

WITH BEST WISHES

YOURS SINCERELY

ELDRED TABACHNIK QC
PRESIDENT

1
2

בברכה,

א. קול

סססס

1306ימ

09/03/1995

22:24:25

MAR -8 00 20 40 26

19020:חוזם:אאא

אל:בטחון/1306

מ-:לונדון, נר:204, תא:090395, זח:1901, דח:ר, סג:שמ,
בבב

אל ראש הממשלה

שמור/רגיל

אל:מק"א

דע:תפוצות

מאת:יועץ הסברה, לונדון

הנדון:האוריינט האוס

להלן מכתב ששלח אתמול נשיא ה - BOARD OF DEPUTIES לרוה"מ מייג'ור בעקבות
הידיעה בטיימס על האפשרות שדאגלס הוג יבקר באוריינט האוס.

DEAR PRIME MINISTER

MY COLLEAGUES AND I AT THE BOARD OF DEPUTIES HAVE READ WITH DISMAY THE
REPORT IN TODAY'S TIMES THAT MR DOUGLAS HOGG, THE MINISTER OF STATE
AT THE FOREIGN OFFICE, MAY VISIT ORIENT HOUSE IN EAST JERUSALEM.

WE BELIEVE THAT ANY SUCH VISIT AT THE PRESENT TIME WOULD BE
PARTICULARLY ILL-ADVISED. IT WOULD SERIOUSLY UNDERMINE THE GOODWILL
WHICH YOUR VISIT IS INTENDED TO GENERATE. IT WOULD BE MOST
REGRETTABLE IF YOUR HISTORIC VISIT TO ISRAEL WERE OVERSHADOWED BY THE
CONTROVERSY THAT WOULD INEVITABLY BE GENERATED BY THE VISIT OF A
GOVERNMENT MINISTER TO ORIENT HOUSE.

ORIENT HOUSE HAS NO OFFICIAL STATUS AND IT IS, IN OUR VIEW, WHOLLY
INAPPROPRIATE THAT A GOVERNMENT MINISTER, ACCOMPANYING THE PRIME
MINISTER ON AN OFFICIAL VISIT TO ISRAEL, SHOULD CALL THERE. THERE ARE
OTHER AND MORE APPROPRIATE VENUES AT WHICH DISCUSSIONS CAN TAKE PLACE
WITH PALESTINIAN LEADERS. PRESIDENT CLINTON AND HIS PARTY DID NOT
FIND IT NECESSARY TO CALL AT ORIENT HOUSE, AND THE SAME IS TRUE OF
OTHER WORLD LEADERS AND THEIR ACCOMPANYING GROUPS.

WE ARE AWARE THAT THREE EUROPEAN FOREIGN MINISTERS RECENTLY VISITED
ORIENT HOUSE. THIS OFFENDED BOTH ISRAELI AND JEWISH SENSITIVITIES.
THE VISIT OF A GOVERNMENT MINISTER TO ORIENT HOUSE DURING AN OFFICIAL
PRIME MINISTERIAL VISIT TO ISRAEL IS EVEN MORE SERIOUS AND WILL
PROVOKE WIDESPREAD PROTEST AND RESENTMENT BOTH IN ISRAEL AND IN THE
BRITISH JEWISH COMMUNITY. IT WOULD BE BE A TRAGEDY IF A VISIT,
DESIGNED TO STRENGTHEN AND CEMENT RELATIONS BETWEEN BRITAIN AND
ISRAEL, WERE TO BE SERIOUSLY JEPARDISED BY A MEETING AT ORIENT HOUSE.

IT IS ALL THE MORE SURPRISING THAT SUCH A MEETING SHOULD EVEN BE

לג'ר מ"א
10.3.

2482

CONTEMPLATED WHEN THE BRITISH DELEGATION UNDER YOUR LEADERSHIP WILL
BE MEETING YASSER ARAFAT IN GAZA.

WE HOPE THAT ANY PROPOSAL TO VISIT ORIENT HOUSE WILL BE FIRMLY
REJECTED, AND THAT NOTHING WILL BE DONE TO DETRACT FROM THE VALUE AND
SUCCESS OF YOUR VISIT.

BECAUSE OF THE URGENCY, I AM SENDING COPIES OF THIS LETTER TO THE
FOREIGN SECRETARY AND TO MR HOGG.

WITH BEST WISHES

YOURS SINCERELY

ELDRED TABACHNIK QC
PRESIDENT

בברכה,

א. קול

סססס

08/03/1995

16:49:56

MAR -8 00003950

3

זאיר / זאיר

15391: חוזם, אאא

אל: בטחון / 995

מ: - לונדון, נר: 144, תא: 080395, זח: 1206, דח: מ, סג: שמ, בבב

אל ראש הממשלה

שמור/מירי

אל: מק"א

מאת: יועץ, לונדון

הנדון: בריטניה - מז"ת

כללי

20/1/95

1/5

g.3.

1. חשיבותו הרבה של המזה"ת עבור בריטניה הינה שקלול בין ראייתה העצמית, מעמדה המדיני בעולם ובין מכלול האנטרסים ההיסטוריים, מדיניים וכלכליים שיש לה באזור (במישור הכלכלי ראוי לציין כי ישראל שהינה שותפת הסחר השלישית בגודלה במזה"ת לאחר סעודיה ומאע"מ, ניצבת במקום ה - 22 ברשימת הייצוא הבריטי לעולם כולו). מכאן, ניתן להבין עד כמה חיונית בעיני בריטניה היציבות במזה"ת. במסגרת זו תומכת נמרצות בתהליך השלום וחותרת לבלימת הפנדמנטליזם ולנטרול מדינות מסוכנות כאיראן ועיראק.

2. יצוין כי עפ"י הצהרות רוח"מ ושה"ח בחודשים האחרונים, חל שינוי בדפוסי מדיניותה של בריטניה כלפי המזה"ת. הנדבכים המסורתיים של קשרי תלות המבוססים על מתן מטריה מגן צבאית ומעורבות מדינית פעילה (ולעתים מתנשאת) מפנים אט אט מקומם לטובת פעילות מעמדת שוויון המתמקדת בתחומי הסחר והסיוע. במסגרת זו, חל גם שינוי במשוואה המסורתית של יחסי בריטניה - העולם הערבי מחד, ובריטניה-ישראל מאידך ("22 מדינות ערביות אל מול ישראל אחת בלבד"), ובבחינת משוואה זו על שני חלקיה אינה עוד "משחק סכום אפס", ושני החלקים מתקיימים במקביל ותוך שאיפה שלעתיים ישלימו זה את זה. ניתן לקבוע כי דפוסים חדשים אלו באים בסה"כ לידי ביטוי לא רק במישור ההצהרתי.

3. מטרת סקירה זו להציג תמונת מצב עדכנית של עמדות בריטניה כלפי מכלול התהליך, וסוגיות מזת"יות אחרות שעל סדה"י כאן.

תהליך

4. בריטניה תמכה בתהליך מדריך למן תחילתו. פריצת הדרך במסלול הפלסטיני (בו מגלה מסיבות הסטוריות ואולי אף פסיכולוגיות ענין רב), אשר נראתה כאן כהישג המעשי הראשון בתהליך הגבירה עוד יותר תמיכתה בו. במקביל הביאה לשינוי משמעותי בתדמיתה של ישראל כאן ובהתייחסות הממ. ומפלגות האופוזיציה כלפינו. עם זאת, מדגשים בכל עת כי רק הסדר כולל צודק, ובר קיימא, עם כל השותפים הנוגעים בדבר (קרי סוריה) הוא התוצאה הרצויה.

5. בסה"כ ניתן להגדיר את בריטניה כ"תומכת חיובית" בתהליך מנקודת מבטנו. זאת מהסיבות הבאות:

א - בריטניה מכירה בבכורתן של נותנות החסות (קרי ארה"ב) בכל הנוגע למאמצי התיווך במסלוליו השונים של המסלול הביטורלי (גם אם בלית כרירה,

ראו הסעיף הבא). לפיכך, אינה מנסה ליזום, לעקוף ולגלות מעורבות פעולה בנוסח כמה משותפותיה באיחוד. מסתפקת בתפקיד עידוד והמרצת הצדדים השונים להמשך והתקדמות חיוביים במו"מ, ולעיתים אף מתגייסת לסייע לנסיגות התיווך האמר' במסלול הסורי אך תוך תאום מלא בין הרד לכריסטופר.

ב - תומכת בעמדה כי מו"מ ישיר בין הצדדים הינו הערובה הטובה ביותר להצלחה, שכן תם עידן המעורבות והתיווך הזרים (תשומת ליבכם לדברי הוג בפרלמנט בשבוע שעבר כי "עו"ד אינם הערוץ הנכון לתיווך בין ישראל וסוריה, אף אם הם טובים כוורן כריסטופר..."). במסגרת זו, מקפידים גם שלא לחוות דעה היכולה להתפרש כ - PRE JUDGEMENT דוגמת פתרון נושא ירושלים (אך להוציא סוגית "האורינוט האוז").

ג - תומכת, ולעיתים אף דוחפת, הא"א לסיוע לפלסטינים מחד ולתגמולה של ישראל לאור מדיניות השלום של הממ. (ההסכם החדש, מישור בילטרלי) מאידך. במסגרת שיטת התגמול גם מחיקת החובות (החלקית) לירדן. בקטגוריה זו ניתן לכלול גם פעילותה של בריטניה (הלא תמיד נמרצת) בקרב מדינות המפרץ לסיוע לפלסט', כמו גם להמשך מיסמוס החרם הערבי.

ד - שופעת הערכה (ונראה כי באמת ובתמים) למדיניות השלום של הממ. והעומד בראשה ולדבקות בתהליך ועל אף כל הקשיים המתגלעים ובראשם הטרור הפלסטיני. ניתן לקבוע גם כי טיעוננו בדבר היותה של נקודת המפתח מבחינתנו בתהליך בטחון בכלל ובהקשר הפלסטיני בפרט, כמו גם כי ה"אונוס" במסלול הסורי מונח עתה על הנשיא אסד וכי השלום חייב להיות מלא וחם זוכים להסכמה הולכת וגוברת (בייחוד כשבדרג המדיני עסקינן).

* הערה: עמדותיה העדכניות והפרטניות של ממ. בריטניה (יותר לטוב מאשר לרע) לגבי מרכיביו העיקריים של המכלול הדו צדדי מופיעות במברקי נר 0065 מ 3 דנא' בנדון: בריטניה/פרלמנט - מזה"ת ותהליך, ובשל כך לא יפורטו בסקירה זו.

6. הנקודות העקריות החיוביות פחות (בראיתנו, אך לא רק) בתמיכתה של בריטניה בתהליך הינן:

א - הפער הגדול (שנראה כי הולך ומתרחב) שבין התמיכה והסיוע המילוליים לפלסט' וירדן, אשר לפחות הסטורית קרובים יותר לליבם מאשר שותפים אחרים, לבין אלו המעשיים. לגבי ירדן מחקה כ-12 אחוז מהחוב (כ - 60 מ. דולר מתוך 450 מ. דולר) בלבד, וככל הידוע לנו אינה מגיבה עד כה על השתדלנות להרחיב פעילות זו. יצוין עם זאת, כי לא מן הנמנע שבשעת ביקורו בירדן יודיע רוח"מ מייג'ור על מחיקת חובות נוספים. באשר לפלסט' פרוט נפרד בהמשך.

ב - יחסה הפאסיבי (אם לא גרוע מכך) של בריטניה למסלול הרבצ"ד. להוציא פעילותה בנושא עת כיהנה כיו"ר תורן של האיחוד (מחצית שניה של 92) ועריכתה כאן (אפ' 94) הועידה לשווקים פיננסים במסגרת היותה "רועת" ק. המשנה למימון של REDWEG, אין כל פעילות משמעותית. הרושם שמתקבל אצלנו (גם ממגעים בפוראופ') הינו כי בריטניה אינה מעריכה כי מפעילות זו תצמח תועלת מרובה (ולהוציא אולי קבוצת הבק"נ). כמו כן אינם מסתירים הרושם, כי מבחינת מדינות האזור, כל תכליתה של הפעילות במסלול הרב-צדדי (ובייחוד בקע' כלכלית) אינו אלא לשאוב עוד כספים מהכיסים המרוקנים של האיחוד והמדינות החברות.

ג - בהמשך ליחס לנ"ל, מגלים יחס מסויג כלפי מה שרואים כריבוי המנגנונים/ארגונים/גופים האזוריים במזה"ת החדש המתפתח. במסגרת זו מסתייגים מהקמת הבנק לפיתוח (במתכונת בה אנו רואים אותו), וע' קזבלנקה. מדיניות אירו-ים תיכונית, CSCME וכיוצ"ב. מסבירים (לפחות במשה"ח) יחס זה בראייתם גופים אלו ככפילות בינם לבין עצמם ובינם לבין קע' כלכלית, אשר כל תכליתם שאיבת כסף וכו... באשר לדיאלוג האירו-ים תיכוני, הרי שהעמדתה המסויגת נובעת בעיקר משיקולים פנים קהילתיים; חילוקי דיעות עקרוניים באשר לשיטת הפעולה לניצול הסכום בין 5.5 בליון ה ECU (דגש על סחר ולא על סיוע כפי שרוצות מדינות הדרום), והחשש כי החברות הדרומיות תשמנה הדגש על ה"מגרב", בעוד האנטרסים הבריטים נמצאים דווקא ב"מזרח"...

ד - היוזמה (שצלחה) כי הא"א יסיר אמברגו הנשק על סוריה, וכתגמול עתידי למהלכיה של זו בתהליך. יצוין כי קשה להשתחרר מהמרגשה (אם לא ההערכה) כי המניע העיקרי מאחורי יוזמה זו (שנתמכה בהתלהבות ע"י דרגי עבודה בכירים

במשה"ח) הינו הרצון (המסורתי) לאזן צעד מקביל כלפי ישראל (האמברגו בעקבות מלחמת לבנון), ועמ' שלא יפגעו ביחסיהם עם העולם הערבי.

7. הסיוע לפלסטינים:

א - הממשל הבריטי מרבה לנקוב בפומבי בסכום הסיוע בן 75 מליון הליש"ט אותו עתיד להגיש בשלוש שנות התקציב (94-95, 95-96, 96-97) לפלסטינים, וכהוכחה לרצינות מאמציו בנושא. פירוקו של סכום זה למרכיביו השונים, מעמיד התוספת הממשית להתחייבותיה המולטילטרליות על פחות מ- 3 מליון ליש"ט לשנה בלבד. זאת, מאחר ו- 75 מליון הליש"ט כוללים בתוכם המרכיבים הבאים:

* חלקה של בריטניה בסיוע המיוחד שהקציב הא"א לפלסטינים (חלקה של בריטניה בתקציב האיחוד - 16). אחוז

* חלקה של בריטניה בתקציב ססות' 6 מ. ליש"ט לשנה (סה"כ 18 מ. ליש"ט) * סיוע "אד הוק" של 3 מ. ליש"ט לתשלום משכורות השוטרים.

ב - מהסכום שנותר (כ - 8 מ. ליש"ט ל - 3 שנים) יש להפחית עלויות (בלתי ידועות לנו) מימון פרויקטים שונים המתבצעים כבר בשטחים. במצב זה נראה כי לא נותר סכום משמעותי לסיוע בילטרלי בעקבות ה D.O.P. מדגישים כי מתמקדים בסיוע איכותי שעיקריו: הקמת תחנת רדיו, קורסי הדרכה לקציני משטרה, אספקת ציוד לא קטלני למשטרה דוגמת ערכות לפיזור הפגנות, כ"ר למשטרה (50 עתידים להמסר בעת ביקור מייג'ור), סיוע ויעוץ לקראת הבחירות, הדרכה בנקאית, סיוע לניסוח הקוד המשפטי.

תחום סיוע בו ברור לנו כי ישאפו להשתתף הוא המשקיפים בבחירות.

סוגיות מז"ת

8. א - איראן: אין שינוי במדיניותה הנוקשה כלפי איראן והנובעת בראש ובראשונה מסוגית רושדי. סיבות אחרות למדיניות זו; תמיכתה ב"טרור מדינה" ובקיצוניים מוסלמים, מעורבות בחתרנות, ז"א, התנגדותה לתהליך השלום במזה"ת ומאמציה בתחום הגרעין (בעדות בפני הפרלמנט לפני מס' חודשים, לא שלל שה"ח הרד אופצית הפעולה הצבאית נגד האיום הגרעיני וכמפלג אחורן). בריטניה מהווה ה"סמן הימני" במדיניות "הדיאלוג הביקורתי" של הא"א. במסגרת זו, מלאה טענות כרימון כנגד שותפות בא"א ובראשן גרמניה.

ב - עיראק: שותפה מלאה לעמדתה האמר'. גם במסגרת זו קיימת ביקורת (אם כי מרומזת יותר) כלפי השותפות בא"א. יצויין כי בעת משבר כוית באוק' 94 צידדה נחרצות (אם לא הובילה) הקו שדגל כי גם אם צדאם מסיג כוחותיו, עליו לשלם מחיר ממשי בעד מהלכו זה, וכאמצעי מרתיע מפני חזרה בעתיד על תרגיל שכזה.

ג - לוב: אין שינוי בעמדה הדוגלת ביישומן הלכה למעשה של החלטות מועבי"ט הרלוונטיות.

ד - N.P.T: אנטרס גלובאלי ולאומי להארכת תוקף האמנה ללא הגבלת זמן כל שהיא. במסגרת זו, הייתה רוצה לראות בהצטרפות ישראל. עם זאת, מכינה אי ראליותה של שאיפה זו מנקודת מבטינו ועקרונית מתנגדת גם ל"זיקות" כלשהן. בשלב כל שהוא ניסו לגשש האם נסכים למתן התחייבות כללית כל שהיא לגבי הצטרפותנו בעתיד. ככל הידוע לנו "ירדו" מהנושא ולאור התגובה הנחרצת בירושלים.

ה - קיצוניות מוסלמית:

* מצרים: אינם מודאגים לפחות לא לטווח הקרוב והבינוני. זאת, שכן נראה כי המשטר מצליח לטפל בתופעה מחד, ומה שרואים כהעדר תמיכה עממית. אינם רואים כמשמעותית המעורבות האיראנית. * אלג'יריה: מודאגים הגם שמדינה זו אינה בראש מעיניהם, אך עקב מידיותו של האיום והפחד מפני ההשלכות על מדינות שכנות בצפ' אפריקה. * סודאן: מגנים המשטר על מדיניות האיסלאמיזציה, הדיכוי בדרום, המעורבות בחתרנות אזורית והמעורבות בטרור. לאחרונה החליטו לשלוח שגריר לח'רטום ע"מ לנהל "דיאלוג ביקורתי" (גם כאן ישנה ביקורת על שותפות בא"א ובראשן צרפת), ומאחר ומוציאים 20 מ. ליש"ט

לשנה לסיוע הומניטרי. מדגישים כי אין X אין לראות בצעד זה משום שינוי המדיניות הנ"ל כלפי המשטר.

בהקשר זה של קיצוניות מוסלמים, עומדת בריטניה בפני ביקורת הולכת וגוברת מצד מדינות באזור ולאור מה שאלו מגדירות כהפיכתה ל"גן עדן עלי אדמות".

עבור מנהיגי אירגונים שונים. המדובר בתלונות (לעיתים אף בוטות) בעיקר מצד סעודיה, מצרים, טוניסיה, בחריין כולן מדינות עימן יש לבריטניה יחסים טובים (אם לא למעלה מכך)

ו - מפרץ:

תחום המחיה המסורתי של בריטניה בו מתמקדת עיקר הפעילות הכלכלית/צבאית כמו גם המדינית במזה"ת. יחסים מצוינים עם סעודיה ושאר המפרציות, אך תוך שמירה מלהגרר לפעילות בסכסוכים בין אזוריים. מודאגת מיציבות המשטרים באזור, ובדגש על סעודיה, אך מטעמים מובנים משתדלת להציג תמונת מצב אופטימית.

- הדס -

סססס

5/4

אאאא, חוזה: 15391

אל: רהמש/551

מ-: לונדון, נר: 144, תא: 080395, זח: 1206, דח: מ, סג: שמ,

בבבב

שמור/מיד

אל: מק"א

מאת: יועץ, לונדון

הנדון: בריטניה - מז"ת

כללי

1. חשיבותו הרבה של המזה"ת עבור בריטניה הינה שקלול בין ראיתה העצמית, מעמדה המדיני בעולם ובין מכלול האנטרסים ההיסטוריים, מדיניים וכלכליים שיש לה באזור (במישור הכלכלי ראוי לציין כי ישראל שהינה שותפת הסחר השלישית בגודלה במזה"ת לאחר סעודיה ומאע"מ, ניצבת במקום ה - 22 ברשימת הייצוא הבריטי לעולם כולו). מכאן, ניתן להבין עד כמה חיונית בעיני בריטניה היציבות במזה"ת. במסגרת זו תומכת נמרצות בתהליך השלום וחותרת לבלימת הפנדמנטליזם ולנטרול מדינות מסוכנות כאיראן ועיראק.

2. יצוין כי עפ"י הצהרות רוח"מ ושה"ח בחודשים האחרונים, חל שינוי בדפוס מדיניותה של בריטניה כלפי המזה"ת. הנדבכים המסורתיים של קשרי תלות המבוססים על מתן מטריה מגן צבאית ומעורבות מדינית פעילה (ולעתים מתנשאת) מפנים אט אט מקומם לטובת פעילות מעמדת שוויון המתמקדת בתחומי הסחר והסיוע. במסגרת זו, חל גם שינוי במשוואה המסורתית של יחסי בריטניה - העולם הערבי מחד, ובריטניה-ישראל מאידך ("22 מדינות ערביות אל מול ישראל אחת בלבד"), ובבחינת משוואה זו על שני חלקיה אינה עוד "משחק סכום אפס", ושני החלקים מתקיימים במקביל ותוך שאיפה שלעתים ישלימו זה את זה. ניתן לקבוע כי דפוסים חדשים אלו באים בסה"כ לידי ביטוי לא רק במישור ההצהרתי.

3. מטרת סקירה זו להציג תמונת מצב עדכנית של עמדות בריטניה כלפי מכלול התהליך, וסוגיות מזת"יות אחרות שעל סדה"י כאן.

תהליך

4. בריטניה תמכה בתהליך מדריך למן תחילתו. פריצת הדרך במסלול הפלסטיני (בו מגלה מסיבות הסטוריות ואולי אף פסיכולוגיות עניין רב), אשר נראתה כאן כהישג המעשי הראשון בתהליך הגבירה עוד יותר תמיכתה בו. במקביל הביאה לשינוי משמעותי בתדמיתה של ישראל כאן ובהתייחסות הממ. ומפלגות האופוזיציה כלפינו. עם זאת, מדגישים בכל עת כי רק הסדר כולל צודק, ובר קיימא, עם כל

השותפים הנוגעים בדבר (קרי סוריה) הוא התוצאה הרצויה.

5. בסה"כ ניתן להגדיר את בריטניה כ"תומכת חיובית" בתהליך מנקודת מבטנו. זאת מהסיבות הבאות:

א - בריטניה מכירה בבכורתן של נותנות החסות (קרי ארה"ב) בכל הנוגע למאמצי התיווך במסלוליו השונים של המסלול הביטורלי (גם אם בליט ברירה, ראו הסעיף הבא). לפיכך, אינה מנסה ליזום, לעקוף ולגלות מעורבות פעולה בנוסח כמה משותפותיה באיחוד. מסתפקת בתפקיד עידוד והמרצת הצדדים השונים להמשיך והתקדמות חיוביים במו"מ, ולעיתים אף מתגייסת לסייע לנסיונות התיווך האמרי במסלול הסורי אך תוך תאום מלא בין הרד לכריסטופר.

ב - תומכת בעמדה כי מו"מ ישיר בין הצדדים הינו הערובה הטובה ביותר להצלחה, שכן תם עידן המעורבות והתיווך הזרים (תשומת ליבכם לדברי הוג בפרלמנט בשבוע שעבר כי "עו"ד אינם הערוץ הנכון לתיווך בין ישראל וסוריה, אף אם הם טובים כוורן כריסטופר..."). במסגרת זו, מקפידים גם שלא לחוות דעה היכולה להתפרש כ - PRE JUDGEMENT דוגמת פתרון נושא ירושלים (אך להוציא סוגית "האורינט האוז").

ג - תומכת, ולעיתים אף דוחפת, הא"א לסיוע לפלסטינים מחד ולתגמולה של ישראל לאור מדיניות השלום של הממ. (ההסכם החדש, מישור בילטרלי) מאידך. במסגרת שיטת התגמול גם מחיקת החובות (החלקית) לירדן. בקטגוריה זו ניתן לכלול גם פעילותה של בריטניה (הלא תמיד נמרצת) בקרב מדינות המפרץ לסיוע לפלסט', כמו גם להמשיך מיסמוס החרם הערבי.

ד - שופעת הערכה (ונראה כי באמת ובתמים) למדיניות השלום של הממ. והעומד בראשה ולדבקות בתהליך ועל אף כל הקשיים המתגלעים ובראשם הטרור הפלסטיני. ניתן לקבוע גם כי טיעוננו בדבר היותה של נקודת המפתח מבחינתנו בתהליך בטחון בכלל ובהקשר הפלסטיני בפרט, כמו גם כי ה"אונוס" במסלול הסורי מונח עתה על הנשיא אסד וכי השלום חייב להיות מלא וחס זוכים להסכמה הולכת וגוברת (בייחוד כשבדרג המדיני עסקינן).

* הערה: עמדותיה העדכניות והפרטניות של ממ. בריטניה (יותר לטוב מאשר לרע) לגבי מרכיביו העיקריים של המכלול הדו צדדי מופיעות במברקי נר 0065 מ 3 דנא' בנדון: בריטניה/פרלמנט - מזה"ת ותהליך, ובשל כך לא יפורטו בסקירה זו.

6. הנקודות העקריות החיוביות פחות (בראיתנו, אך לא רק) בתמיכתה של בריטניה בתהליך הינן:

א - הפער הגדול (שנראה כי הולך ומתרחב) שבין התמיכה והסיוע המילוליים לפלסט' וירדן, אשר לפחות הסטורית קרובים יותר לליבם מאשר שותפים אחרים, לבין אלו המעשיים. לגבי ירדן מחקה כ-12 אחוז מהחוב (כ - 60 מ. דולר מתוך 450 מ. דולר) בלבד, וככל הידוע לנו אינה מגיבה עד כה על השתדלנות להרחיב פעילות זו. יצוין עם זאת, כי לא מן הנמנע שבשעת ביקורו בירדן יודיע רוח"מ מייג'ור על מחיקת חובות נוספים. באשר לפלסט' פרוט נפרד בהמשך.

ב - יחסה הפאסיבי (אם לא גרוע מכך) של בריטניה למסלול הרבצ"ד. להוציא פעילותה בנושא עת כיהנה כיו"ר תורן של האיחוד (מחצית שניה של 92) ועריכתה כאן (אפ' 94) הועידה לשווקים פיננסים במסגרת היותה "רועת" ק. המשנה למימון של REDWEG, אין כל פעילות משמעותית. הרושם שמתקבל אצלנו (גם ממגעים בפוראופ') הינו כי בריטניה אינה מעריכה כי מפעילות זו תצמח

תועלת מרובה (ולהוציא אולי קבוצת הבק"נ). כמו כן אינם מסתירים הרושם, כי מבחינת מדיניות האזור, כל תכלית של הפעילות במסלול הרב-צדדי (ובייחוד בקע' כלכלית) אינו אלא לשאוב עוד כספים מהכיסים המרוקנים של האיחוד והמדינות החברות.

ג - בהמשך ליחס לנ"ל, מגלים יחס מסויג כלפי מה שרואים כריבוי המנגנונים/ארגונים/גופים האזוריים במזה"ת החדש המתפתח. במסגרת זו מסתייגים מהקמת הבנק לפיתוח (במתכונת בה אנו רואים אותו), וע' קזבלנקה. מדיניות אירו-ים תיכונית, CSCME וכיוצ"ב. מסבירים (לפחות במשה"ח) יחס זה בראייתם גופים אלו ככפילות בינם לבין עצמם ובינם לבין קע' כלכלית, אשר כל תכליתם שאיבת כסף וכו... באשר לדיאלוג האירו-ים תיכוני, הרי שהעמדתה המסויגת נובעת בעיקר משיקולים פנים קהילתיים; חילוקי דיעות עקרוניים באשר לשיטת הפעולה לניצול הסכום בין 5.5 בליון ה ECU (דגש על סחר ולא על סיוע כפי שרוצות מדינות הדרום), והחשש כי החברות הדרומיות תשמנה הדגש על ה"מגרב", בעוד האנטרסים הבריטים נמצאים דווקא ב"משרק"...

ד - היוזמה (שצלחה) כי הא"א יסיר אמברגו הנשק על סוריה, וכתגמול עתידי למהלכיה של זו בתהליך. יצוין כי קשה להשתחרר מהמרגשה (אם לא ההערכה) כי המניע העיקרי מאחורי יוזמה זו (שנתמכה בהתלהבות ע"י דרגי עבודה בכירים במשה"ח) הינו הרצון (המסורתי) לאזן צעד מקביל כלפי ישראל (האמברגו בעקבות מלחמת לבנון), ועמ' שלא יפגעו ביחסיהם עם העולם הערבי.

7. הסיוע לפלסטינים:

א - הממשל הבריטי מרבה לנקוב בפומבי בסכום הסיוע בן 75 מליון הליש"ט אותו עתיד להגיש בשלוש שנות התקציב (94-95, 95-96, 96-97) לפלסטינים, וכהוכחה לרצינות מאמציו בנושא. פירוקו של סכום זה למרכיביו השונים, מעמיד התוספת הממשית להתחייבויותיה המולטילטרליות על פחות מ - 3 מליון ליש"ט לשנה בלבד. זאת, מאחר ו - 75 מליון הליש"ט כוללים בתוכם המרכיבים הבאים:

* חלקה של בריטניה בסיוע המיוחד שהקציב הא"א לפלסטינים (חלקה של בריטניה בתקציב האיחוד - 16). אחוז
* חלקה של בריטניה בתקציב ססות' 6 מ. ליש"ט לשנה (סה"כ 18 מ. ליש"ט) * סיוע "אד הוק" של 3 מ. ליש"ט לתשלום משכורות השוטרים.

ב - מהסכום שנותר (כ - 8 מ. ליש"ט ל - 3 שנים) יש להפחית עלויות (בלתי ידועות לנו) מימון פרויקטים שונים המתבצעים כבר בשטחים. במצב זה נראה כי לא נותר סכום משמעותי לסיוע בילטרלי בעקבות ה D.O.P. מדגישים כי מתמקדים בסיוע איכותי שעיקריו: הקמת תחנת רדיו, קורסי הדרכה לקציני משטרה, אספקת ציוד לא קטלני למשטרה דוגמת ערכות לפיזור הפגנות, כ"ר למשטרה (50 עתידים להמסר בעת ביקור מייג'ור), סיוע ויעוץ לקראת הבחירות, הדרכה בנקאית, סיוע לניסוח הקוד המשפטי.
תחום סיוע בו ברור לנו כי ישאפו להשתתף הוא המשקיפים בבחירות.

סוגיות מז"ת

8. א - איראן: אין שינוי במדיניותה הנוקשה כלפי איראן והנובעת בראש ובראשונה מסוגית רושדי. סיבות אחרות למדיניות זו; תמיכתה ב"טרור מדינה" ובקיצוניים מוסלמים, מעורבות בחתרנות, ז"א, התנגדותה לתהליך השלום במזה"ת ומאמציה בתחום הגרעין (בעדות בפני הפרלמנט לפני מס' חודשים, לא שלל שה"ח הרד אופציה הפעולה הצבאית נגד האיום הגרעיני וכמפלס אחרון). בריטניה מהווה ה"סמן הימני" במדיניות ה"דיאלוג הביקורתי" של הא"א. במסגרת זו, מלאה טענות כרימון כנגד שותפות בא"א ובראשן גרמניה.

ב - עיראק: שותפה מלאה לעמדתה האמר'. גם במסגרת זו קיימת ביקורת (אם כי מרומזת יותר) כלפי השותפות בא"א. יצויין כי בעת משבר כוויית באוק' 94 צידדה נחרצות (אם לא הובילה) הקו שדגל כי גם אם צדאם מסיג כוחותיו, עליו לשלם מחיר ממשי בעד מהלכו זה, וכאמצעי מרתיע מפני חזרה בעתיד על תרגיל שכזה.

ג - לוב: אין שינוי בעמדה הדוגלת ביישומן הלכה למעשה של החלטות מועבי"ט הרלוונטיות.

ד - N.P.T: אנטרס גלובאלי ולאומי להארכת תוקף האמנה ללא הגבלת זמן כל שהיא. במסגרת זו, הייתה רוצה לראות בהצטרפות ישראל. עם זאת, מבינה אי ראליותה של שאיפה זו מנקודת מבטינו ועקרונית מתנגדת גם ל"זיקות" כלשהן. בשלב כל שהוא ניסו לגשש האם נסכים למתן התחייבות כללית כל שהיא לגבי הצטרפותנו בעתיד. ככל הידוע לנו "ירדו" מהנושא ולאור התגובה הנחרצת בירושלים.

ה - קיצוניות מוסלמית:
* מצרים: אינם מודאגים לפחות לא לטווח הקרוב והבינוני. זאת, שכן נראה כי המשטר מצליח לטפל בתופעה מחד, ומה שרואים כהעדר תמיכה עממית. אינם רואים כמשמעותית המעורבות האיראנית. * אלג'יריה: מודאגים הגם שמדינה זו אינה בראש מעיניהם, אך עקב מידיותו של האיום והפחד מפני ההשלכות על מדינות שכנות בצפ' אפריקה. * סודאן: מגנים המשטר על מדינות האיסלאמיזציה, הדיכוי בדרום, המעורבות בחתרנות אזורית והמעורבות בטרור. לאחרונה החליטו לשלוח שגריר לח'רטום ע"מ לנהל "דיאלוג ביקורתי" (גם כאן ישנה ביקורת על שותפות בא"א ובראשן צרפת), ומאחר ומוציאים 20 מ. ליש"ט לשנה לסיוע הומניטרי. מדגישים כי אין X אין לראות בצעד זה משום שינוי המדיניות הנ"ל כלפי המשטר.

בהקשר זה של קיצוניות מוסלמים, עומדת בריטניה בפני ביקורת הולכת וגוברת מצד מדינות באזור ולאור מה שאלו מגדירות כהפיכתה ל"גן עדן עלי אדמות" עבור מנהיגי אירגונים שונים. המדובר בתלונות (לעיתים אף בוטות) בעיקר מצד סעודיה, מצרים, טוניסיה, בחריין כולן מדינות עימן יש לבריטניה יחסים טובים (אם לא למעלה מכך)

ו - מפרץ:
תחום המחיה המסורתי של בריטניה בו מתמקדת עיקר הפעילות הכלכלית/צבאית כמו גם המדינית במזה"ת. יחסים מצוינים עם סעודיה ושאר המפרציות, אך תוך שמירה מלהגרר לפעילות בסכסוכים בין אזוריים. מודאגת מיציבות המשטרים באזור, ובדגש על סעודיה, אך מטעמים מובנים משתדלת להציג תמונת מצב אופטימית.

- הדס -

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, מצב, תכנון, סמנכל'שלוס, ערן, פרנ, @גל/תקשורת, @מילוא/סמנכל'ארופה, שני/כלכליתג', מק'א, מא'א, רבצד, אוטונומיה,

מצרים, מגרב, ר/מרכז, ממד, @ (רם), @ (אמן), @ (ראשהממשלה)

סססס

08/03/1995

17:25:54

1008
MAR -8

00004951

אאאא, חוזם: 15917
אל: בטחון/ 1008
מ-: המשרד, תא: 080395, זח: 1630, דח: מ, סג: בל, בבבב

אל ראש הממשלה

035103060
035198770

בלמ"ס/מיד

אל: התאחדות התעשיינים (לידי דני סינגלמן) פקס: 03-5198770

דע: לשכת רוה"מ
לשכת שר תמ"ס
לשכת שה"ח
השגרירות לונדון

מאת: כלכלית ב'

הנדון: ביקור מייג'ור - מפגש עם משלחת התעשיינים המתלווה אליו

כבקשתכם להלן הבעיות והנושאים שיש אולי מקום להזכיר במסגרת הדיון על יחסינו הכלכליים עם בריטניה.

1. יחסי הסחר (באלפי דולרים)

1994 1993

ייצוא 848 816
ייצוא ללא יהלומים 717 727

ייבוא 2056 1773
ייבוא ללא יהלומים 1568 1395

מאזן 957 - 1210 -
מאזן ללא יהלומים 668 - 851 -

מגמת החמרת הגרעון לרעתנו נמשכת, גם בסחר ללא יהלומים, אחוז הכיסוי שהיה 52.1 אחוזים ב-1993 ירד ב-1994 ל-45.7 אחוזים.

2. הגבלות ייצוא בריטי לישראל על מוצרים דו תכליתיים

א. במהלך השנתיים האחרונות הגיעו תלונות מחברות ישראליות אשר ביקשו

לייבא ציוד מחברות בריטיות ונתקלו בתשובה שלילית בטענה שמוצרי אותן חברות אסורים למכירה למספר מדינות וביניהן ישראל, היות וניתן לעשות בהם שימושים צבאיים. לדוגמא חברת שור ושות' אשר רצתה לייבא ציוד המיועד לזיהוי חומרים כימיים מחברת GRASEBY IONICS, נתקלה בסירוב בטענה שממשלת בריטניה אוסרת ייצוא לישראל, וזאת למרות שמדובר על ציוד הגנתי בלבד (נגד התקפה כימית).

ב. לאחר שהאמברגו הבריטי על ייצוא צבאי לישראל בוטל, קיוונו כי תופעות אלו ייעלמו.

ג. בניגוד לצפיותינו, לאחרונה הגיעו תלונות נוספו מחברת שור ושות', לפיהן גם כיום נתקלת החברה בסירוב להתיר לה לייבא מוצרים אלו.

3. החרם הערבי ובריטניה

א. מבחינה פורמלית בריטניה מתנגדת לחרם הערבי, הדבר בא לבטוי הן בהודעות הממשלה בפרלמנט והן בתמיכת בריטניה בהודעת קבוצת ה-G7 בגנות החרם.

ב. יחד עם זאת יש סימנים ברורים שהחרם הערבי בבריטניה עדיין "חי וקיים" ומפריע להתפתחות יחסים כלכליים תקינים. דוגמאות רבות לכך וביניהן עצם קיום המוסד הבריטי הרשמי המטפל בסחר עם ישראל (BOTGI) והמתנהל באופן נפרד לגמרי משאר מדינות האיזור.

ג. יש מקום להעיר לבריטים שרצוי מאד שהצהרות בגנות החרם תגובינה בצעד של ממש: חקיקה לאומית נגד פעולות החרם העקיף, כפי שקיימת ביתר המדינות התעשיות העיקריות: ארצות הברית, גרמניה, צרפת, הולנד ועוד, זאת מה עוד שסעודיה, קוויט והאמירויות במפרץ כבו הודיעו על ביטול החרם "העקיף" נגד ישראל.

4. יחסי ישראל - קהיליה אירופית

חשוב שבריטניה כחברה חשובה באיחוד האירופי תהייה מודעת לעובדות הבאות:

א. לקהיליה הסכם אס"ח עם ישראל מאז 1975 (היחידי שחתמה הקהיליה עם מדינה כלשהיא מחוץ לאירופה).

ב. השוק הישראלי פתוח לרווחה לסחורות אירופיות הנהנות מתנאי ייבוא המועדפים ביותר. לאף מדינה אחרת יש תנאים טובים יותר (גם לא לארה"ב).

ג. לעומת זאת הייצוא הישראלי לא נהנה מהתנאים המועדפים ביותר בשוק האירופאי: למדינות שלישיות רבות באירופה תנאים טובים יותר (ההסבר שהדבר כך משום שהן "מדינות אירופאיות וישראל לא" גובל עם "תיאולוגיה" ולא משכנע).

ד. התוצאה מהנ"ל הוא גירעון מסחרי לרעת ישראל ההולך ומחמיר מדי שנה. בעוד אחוז הכיסוי (של הייבוא ע"י הייצוא) היה 65-70 אחוזים בשנות ה-80, כיסוי זה ירד ל-39 אחוזים בשנה האחרונה. להשוואה עם ארה"ב ייצואנו מכסה 72 אחוז מהייבוא ועם יפן 79 אחוזים. זה אומר דרשני בקשר ליכולת התחרות של התעשייה הישראלית.

ה. ישראל אשר לא מתכוונת להיות חברה בקהיליה, לא מבקשת סיוע כספי והמוכנה להדדיות מוחלטת מבקשת רק דבר אחד: תנאים הוגנים לייצוא שלה בשוק האירופאי איתו היא עושה 50 עד 60 אחוז מסחר החוץ שלה. כל הסבר הטוען

2/3

שהדבר בלתי אפשרי משום "שישראל לא באירופה" לא
הגיוני לא משכנע ונוגד הצהרת ראשי מדינות הקהילה ב-ESSEN
(10/12/94) בדבר הצורך להעניק לישראל "מעמד מעודף".

צבי טנא
8 במרץ 1995

סססס

3
2
3

משרד ראש הממשלה
סגן ה**פנימי** ל הכללי

ירושלים, ח' באדר א' התשנ"ה
8 בפברואר 1995
ס-3637-ביקורים

אל:

פורום אירועים פנימי

הנדון: ביקור ראש ממשלת בריטניה - הנחיות נוהליות
בהמשך לדיון תיאום פורום אירועים פנימי

בתאריך 12/3/95 יגיע ראש ממשלת בריטניה לביקור ממלכתי כאורח ראש הממשלה.

להלן פירוט הפעולות המתחייב מהביקור לתאריכים 12-14/3/95

יום א' 12/3/95 - טקס קבלת פנים ופגישת עבודה

משעה עד שעה	פעולות מתבקשות	באחריות	הערות
עד- 15:00	היערכות לטקס בגן הורדים	בנא"מ	מתן סיוע בהעמדת האמצעים הטקסיים
16:28	הגעת רוה"מ לרחבת הטקס בגן הורדים	ר.הלשכה	יתקבל בתרועת כבוד
16:30	הגעת האורח לגן הורדים	טקס מ. החוץ	
16:30-17:00	טקס קבלת הפנים הממלכתי	משרד החוץ	תרועות, הימנונים, סקירת משמר צה"ל, לחיצות ידיים למקבלי פנים, נאומים, תרועות כבוד ופיזור

	במשרד		
15:00-16:00	חסימת מגרשי החניה ופינוי רכבים	בטחון	פינוי הרחבה הפנימית
16:00-16:30	גמר ביצוע עבודות ניקיון בציר התנועה	בנא"מ	ביקורת אחרונה
16:30	הנפת דגלי האורח הצבת שושנות דגלים + פרחים פריסת השטיח האדום ארגון רחבת עיתונאים הצבת מערכת הגברה	בנא"מ בנא"מ בנא"מ בנא"מ בנא"מ	המערכת תהיה לאפשרות של נאומים
	הכנת המבואה ללשכה וסידור חדר קבינט ל- 22 משתתפים	בנא"מ	הזמנת אירוח מהולידי אין חיבלול מסלול העיתונאים במבואה ובחדר קבינט
	סיקור עיתונאים וצלמים	יועץ תקשורת	
16:45	הצבת מאבטחים בשערי הכניסה	בטחון	יופיעו בלבוש טיקסי הולם
16:58	ירידת רוח"מ לכניסה לבניין	מנהל הלשכה ועוזר מנכ"ל	לרוח"מ יצטרף המנכ"ל
17:00	הגעת האורח	משרד החוץ	רוח"מ ישתהה לצילום משותף למול בימת העיתונאים
17:00	פגישה בלשכת רה"מ	מנהל הלשכה	שמות המשתתפים יועברו ע"י מנהל הלשכה
17:00	הרצאה של נגיד בנק ישראל בפני התעשיינים הבריטים - בחדר דיונים - סה"כ 40 משתתפים.	מנהל הלשכה	שמות המשתתפים יועברו ע"י מנהל הלשכה
18:00	פגישה עם התעשיינים הבריטים	מנהל הלשכה	שמות המשתתפים יועברו ע"י מנהל הלשכה
18:28-18:30	הודעה לעיתונות	לשכת רה"מ	מול בימת העיתונאים
18:45	סיום הפגישה ויציאה מהמשרד ארגון השיירה ליציאה	מנהל הלשכה	רה"מ מלווה את האורח לכניסה
20:00-22:00	ארוחת ערב מטעם רוח"מ במלון המלך דוד	מנהל הלשכה	

יום ג' 14/3/95

17:28 - ירידת רה"מ לכניסה לבנין
17:30 - הגעת האורח
17:30 - פגישה אישית בלשכת רה"מ
17:58 - ארגון השיירה ליציאה מהמשרד
18:00 - סיום הפגישה והמראה לנתב"ג

מנהל בנא"מ יוודא הצבת מערכות ואביזרים במתכונת המלאה לכל אפשרות של סיקור ונשיאת דברים לתקשורת כולל הכנת חדר תיקשורת כחלופה למזג אויר סוער.

סיורים מוקדמים לגמר הכנות יערכו כדלקמן:

א. 09:45 - בגן הורדים
ב. 11:00 - במשרד

במקרה של מזג אויר סוער תתקבל החלטה בלשכת רוה"מ באשר לביצוע הטקס בגן הורדים לא יאוחר משעה 09:00 בבוקר האירוע - האחריות לשכת רוה"מ.

מבקש טיפולכם בהתאם.

ב ב ר כ ה ,

משה מזרחי
סמנכ"ל

העתקים:

מר שמעון שבס, המנהל הכללי
✓ מר איתן הבר, יועץ רוה"מ ומנהל הלישכה
מר זאב בוקר, ע' יועץ מדיני
מר בני כהן, יועץ תקשורת פנים
מר אורי דרומי, מנהל לע"מ
מר בני ענבל, ממונה על הבטחון
מר עזרא סידוף, מנהל בנא"מ
נורית כנען

אאאא, חוזם: 49425

אל: רהמש/1532

מ-: המשרד, תא: 260395, זח: 1042, דח: ר, סג: שמ,

בבבב

שמור/רגיל

1423159

אל: השגריר, לונדון

מאת: מק"א

דע: לשי' שה"ח

סמנכ"ל אירופה

סמנכ"ל כלכלה

הנדון: פגישת שה"ח עם רה"מ מייג'ור (13/3)

שה"ח פרס סקר בפתיחת דבריו הערוצים השונים שבתהליך השלום תוך ציון העובדה שעלינו לנצל היטב את 20 החודשים שנותרו עד לבחירות בישראל. ציון שאם עליו לבחור בין נצחון בבחירות או נצחון השלום, עדיף כמובן נצחון השלום.

הבדיל בין 3 הערוצים: לגבי הפלשת' - הרבה תלוי בנו.

לגבי סוריה - הרבה תלוי בסורים.

לגבי ירדן - (שהשלום עמה הוא המשמעותי והמוחשי

ביותר) הרבה תלוי בקהיליה הבינל"א.

שה"ח הרחיב בהיבטים הכלכליים של התהליך והסיוע הנדרש מהא"א למימוש תכניות הפיתוח הכלכלי כתנאי ליציבות מדינית. העלה נושא הפארקים התעשייתיים וציין שיש מקום ליזמה בריטית בנושא זה. כמו כן הזכיר נושא מחשוב המז"ת וחממות לגידול פרחים כמקור לתעסוקה בעזה.

הזכיר בהקשר זה כי ארה"ב משקיעה במז"ת 6 ביליון דולר, ואילו הא"א, שכלכלתו חזקה מזו של ארה"ב רישומה איננה ניכרת בשטח.

מייג'ור הגיב שהא"א התחייב לסייע בסד"ג של 5.5 בליון ECU אך יש לזכור שלמדינות הא"א עדיפויות שונות. הדגיש שמשקיעים ירתעו מלהשקיע בטרם תהיה התקדמות מדינית. התייחס בחיוב לגבי רעיון הפארקים התעשייתיים, אך עם זאת יש דרך בבדיקה פרטנית לגבי מימושו - כגון: מימדי הפארקים, הסדר תשלום המיסים וכיו"ב.

ביקש לשמוע יותר על הצעדים המעשיים בערוץ הפלשת', בצינו כי הדבר קשור בהשקעות.

שה"ח פרס העלה לפני האורח האפשרויות של ניצול יעיל יותר של המשאבים הקיימים באזור - למשל נמל אחד בים סוף במקום 2, נמל תעופה משותף וכו'. אשר לפארקים התעשייתיים, סוכם כבר על 5 ביו"ש וגם על מיקומם בצד הפלשת' - דבר העשוי גם לסמן הגבולות העתידיים.

אשר להיבטים הפוליטיים: ניתן להתקדם בנושא הבחירות (יש מקום להשתתפות פעילה של א"א במשקיפות). יש להתקדם בכיוון ההערכות מחדש בערים הגדולות. יש להעביר יותר סמכויות לרש"פ, גם בכלכלה, שלטון מקומי. 3 בעיות נשארות פתוחות: ירושלים, הגבולות וההתנחלויות - (לגביהן ציין שלא יושקע בהן כסף ממשלתי ולא יופקעו אדמות).

אשר לעתיד, שה"ח צופה לקונפדרציה כלכלית משולשת (פלשת' - ירדן - ישראל) וקונפדרציה פוליטית (פלשת' - ירדן). אשר לערוץ הסורי, הבהיר שה"ח שישראל לא תסכים לנסיגה מלאה כל עוד לא נהיה בטוחים שבתמורה נקבל שלום מלא ואמיתי.

מייג'ור הגיב כי הוא תומך עקרונית ברעיון הקונפדרציה הכלכלית המשולשת. שה"ח הרחיב הדיבור בנושא הבנק האיזורי וציין שאנו מבקשים להקים מכשיר שישקיע בפרויקטים אזוריים, מכשיר לגיוס הון פרטי, שלא יהווה תחרות לבנק העולמי. מדובר במכשיר של ש"פ להנעת פרויקטים של ש"פ אזוריים.

רה"מ מייג'ור הסביר שארצו רואה בסקפטיות מסוימת רעיון הקמת הבנק, הסביר הנסיונות הכושלים שהיו בעבר בתחום זה. בכ"ז לא שלל על הסף וביקש לשוב ולפגוש את שה"ח (אם אפשר עוד במהלך הביקור) ולהמשיך לדון בנושא זה.

מק"א

22 במרץ 1995

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, תכנון, סמנכלשלו, יועמש, ר/מרכז, ממד, @ (רם), @ (אמן), @ (ר'אגת), משפט, אוטונומיה, רבצד, סמנכלארופה, מק'א, מא'א, ערן, כלכליתב'

סססס

אאאא, חוזם: 28753

אל: רהמש/959

מ-: המשרד, תא: 150395, זח: 1325, דח: מ, סג: שמ,

בבבב

1414579

שמור/מידי

אל: השגריר, לונדון

מאת: סמנכ"ל אירופה

הנדון: שיחת רה"מ - מייג'ור

השיחה היתה שיחת סיכום טרם המראתו של מייג'ור לעמאן והתקיימה לאחר ביקורו ברש"פ ומפגשו עם ערפאת.

1) רה"מ פתח בדברי תודה חמים על בואו של מייג'ור ותרומתו ליחסי ישראל בריטניה. הדגיש הערכתו לעמדת מייג'ור בנושא הטרור ואיראן-עיראק. הזכיר דבריו התקיפים בנאומו באה"ע יומיים קודם לכן. כ"כ שיבח רה"מ את רעיון צרוף משלחת התעשיינים ואנשי העסקים והביע תקוותו שתהיה בכך משום פתיחה מעשית לקשרים עסקיים וכלכליים.

2) רה"מ הציע שבעקבות השיחות שהתקיימו בנושא הקרן המשותפת למחקר תעשייתי, יפגשו המדען הראשי והאיש המקביל בצד הבריטי. מייג'ור נענה בחיוב והציע שהמדען יפגש עם וויליאם סטיוארט המשמש בתפקיד המקביל במימשל הבריטי. הוטל על השגרירים לקדם המפגש.

3) רה"מ חזר וביקש שתנתן הזדמנות הוגנת למערכת הבטחון להציג ולתחר בתחומים שונים בבריטניה ורה"מ מייג'ור הבטיחו נאמנה שאמנם הקריטריון היחיד בתחום זה יהיה לגופו של ענין ועל בסיס מקצועי מובהק.

4) לבסוף חזר רה"מ וביקש סיועו של מייג'ור וממשלת בריטניה לקידום מהיר של המו"מ עם הא"א בעיקר בתחומי הקומיטולוגיה, החקלאות והרכישות הממשלתיות. רה"מ מייג'ור הבטיח שעם חוזרו יכנס לתמונה בצורה מדוקדקת יותר ויבדוק היכן ניתן לקדם הדברים. הבטיח שבריטניה תעשה לקידום החשת חתימת ההסכם במסגרות האירופאיות.

5) לבקשת מייג'ור עידכנו רה"מ בענין ביקור מזכיר המדינה בסוריה. כ"כ

שאלו באשר לביקורו בעזה והאם התלונן ערפאת באזניו. מייג'ור השיב שלא
דווקא וציין שהפלסטינים מודאגים בסוגית הבחירות. משוכנעים שעיכובים
נוספים יגבירו כוח החמאס והג'יהאד וכן בנושא הסגר.
רה"מ הגיב שאנו מודאגים מחזות העלול להתפתח בערי הגדה אם לא ישתלט ערפאת
על הגורמים הקיצוניים.
השיחה הסתיימה בדברי ברכה חמים מצד שני ראשי הממשלות.

מילוא

15 במרץ 1995

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, תכנון, סמנכלארופה,
מק'א, סמנכלשלום, אוטונומיה, יועמש, משפט,
ערן, כלכליתב', ר/מרכז, ממד, @ (רם), @ (אמן), @ (עמית475)

סססס

אאאא, חוזם: 40185

אל: רהמש/1284

מ-: המשרד, תא: 210395, זח: 1328, דח: ר, סג: שמ,

בבבב

1416222

שמור/רגיל

אל: השגריר, לונדון

דע: סמנכ"ל אירופה, סמנכ"ל כלכלית
משרד רה"מ/זאב בוקר

מאת: מנהל מק"א

הנדון: סיכום ביקור מייג'ור בישראל (12-14.3.95)

מבוא :

ביקורו של רה"מ בריטניה ג. מייג'ור בישראל היה במובן מסויים המשך טבעי ומתבקש מהשיפור המתמיד ביחסי בריטניה ישראל הבאים לידי ביטוי בתחומים שונים וביניהם: ביטול האמברגו, דיאלוג מדיני ובטחוני, יחסי מסחר מתפתחים (אף כי תוך גרעון מסחרי גדל), קשרי תרבות ומדע בסימן עליה וזרם מבקרים חשובים ביניהם שר ההגנה ריפקינד (ביקור ראשון מסוגו בישראל) שביקר אצלנו באוקטובר 1994.

מבחינה בילטרלית היה חשוב לנו שהביקור יתרום להידוק הקשרים הפוליטיים והכלכליים בין שתי המדינות. בתחום תהליך השלום רצינו להדגיש התמיכה המדינית בריטית למהלכים הנוכחיים וכן נכונות למעורבות כלכלית בתהליך. העובדה שמייג'ור הגיע לכאן עם רעיתי, פמליה של כ-100 איש, שר התעשייה נידהם, 26 עיתונאים ו-29 תעשיינים בכירים הצביעה על העובדה שגם הבריטים רצו מצידם להעמיד הביקור על הרגל המדינית והכלכלית כאחד.

פגישה עם רה"מ :

בפגישה הראשונה שהתקיימה בין האורח לבין רה"מ, שמע מייג'ור מפי רבין סקירה על תהליך השלום. רה"מ הדגיש החומרה בה אנו רואים הטרור כבעיה הקשה ביותר הניצבת בפנינו הן מבחינת התהליך והן מבחינת שיפור רמת החיים של הפלסטינאים. רבין פירט הגיבוי שאיראן נותנת למבצעי הטרור במזה"ת וברחבי חבל. מייג'ור השיב שגם הוא מודאג מהטרור ומהפעילות האיראנית אף כי הוא מבדיל בין האיסלם כדת לבין האיסלם הפונדמנטליסטי המעודד ומדרבן מעשי טרור. מייג'ור ביקש לציין גם שבריטניה תומכת בהמשך הסנקציות על עיראק.

רבין ביקש שבריטניה תמשיך במחיקת חובותיה של ירדן ותעניק סיוע לרשות הפלסטינית, כדי שפירות השלום יהיו ממשיים בירדן ובעזה.

רה"מ העלה בשיחתו הפער המתרחב לרעת ישראל במאזן המסחר בין ישראל ובריטניה וציין הרכישות הממשלתיות כאחד מהכלים לצמצום הגרעון.

פגישה עם שה"ח

למחרת היום נפגש האורח עם שה"ח פרס שסקר הסוגיות שלא סוכמו עדיין עם הא"א במסגרת ההסכם. שה"ח הדגיש החשיבות שהוא מיחס לתמיכה כלכלית בתהליך השלום, והעלה רעיון הקמת פארקים תעשייתיים ב"תפר" שבין ישראל לשטחים וביקש שבריטניה תקח על עצמה הקמת אחד הפארקים.

רה"מ מייג'ור גילה עניין בתוכנית שאל גילה יחס חיובי לרעיון. שה"ח פרס הציג גם את נושא הבנק האזורי כמוסד ראשון המשותף לכל המדינות בעלות גישה חיובית לתהליך, עם הנהלה כזו שתגייס מימון ותערוב למשקיעים פרטיים אזוריים.

רה"מ מייג'ור גילה הסתייגות מהרעיון (דבר שלא הפתיע אותנו) ואמר כי למדינות אירופה נסיון שלילי עם מוסדות דומים כך שאינם נלהבים מנסיון נוסף. בכ"ז לא סגר הדלתות וביקש להמשיך ולשוחח עם השר בנושא בהזדמנות הראשונה שהדבר יתאפשר.

סיור בצפון :

בסיורו בצפון בלווית רה"מ שמע מייג'ור סקירות על המצב הבטחוני בגבולות עם סוריה ולבנון.

מ"נקודת קרלוצ'י" צפה מייג'ור במפגש הגבולות סוריה-ישראל-לבנון. ראוי להדגיש הצהרותיו של מייג'ור לאחר הסיור לפיהם הוא מבין את עמדתה של ישראל לפיה נסיגה מרמת הגולן צריכה להתבצע רק לאחר שיובטח בטחונה.

ביקור בכנסת :

הפגישה בועדת חו"ב היתה הזדמנות לאורח לשמוע ולהתרשם מכל מגוון הקשת הפוליטית בישראל והאלטרנטיבות השונות שכל מפלגה מציעה בדרך לשלום. בדבריו בפני הועדה ציין מייג'ור העובדה שביקורו הינו ביקור שני של ראש ממשלה בריטי בישראל (בנימה של ביקורת) ובכוונתו להגדיל התדירות ולעודד היחסים בין שתי המדינות בקשת רחבה של נושאים. ציין גם שהתרשם שהן הימין והן השמאל מאוחדים בשאיפתם לשלום כל אחד בדרכה והתיחס גם לבעית הטרור המעסיקה את ישראל וכן את בריטניה.

בסוף דבריו ציין שידידותה של בריטניה למספר מדינות ערביות (מפרציות, ירדן) יכולה לסייע להתקרבות ישראל לעולם הערבי.

בהמשך נפגש האורח עם מנהיג הליכוד נתניהו ושמע ממנו את "האני מאמין" של הליכוד בנוגע לתהליך השלום, המז"ת עיראק, איראן, טרור וכו'.

מייג'ור שאל שאלות רבות וביקש מנתניהו לבוא לראותו בלונדון בביקורו הקרוב שם להמשך השיחה.

פגישה עם נשיא המדינה :

בפגישה עם הנשיא וייצמן שוחחו השניים בנושא: תהליך השלום, הצעות להסדר עם סוריה, טרור.

מייג'ור אמר שישמח לפגוש שוב את הנשיא בביקורו הצפוי בלונדון לקראת ציון 50 שנה לנצחון בנות הברית.

פגישת סיכום עם רה"מ :

בפגישת הסיכום (ראו מברק סמנכ"ל מילוא בנושא) בין מייג'ור ורבין הביעו שני ראשי הממשלה שביעות רצונם מהצלחת הביקור וביחוד מהקשרים שנוצרו בתחום הכלכלי בין אנשי עסקים ותעשייה משתי המדינות ומכניזם להמשך המגעים ביניהם (ראו מברק כלכלית בנפרד). שוב הודגשה תמימות הדעים בנושא הטרור, ביחס לעיראק-איראן והבריטים חזרו על עמדתם לבדוק הצעותינו בנושאים בטחוניים לגופו של עניין. גם בנושא ההסכם עם הקהיליה הבטיח מייג'ור להעלות הנושא עם עמיתיו האירופים.

סיכום :

נראה שביקור רה"מ מייג'ור בישראל היה מוצלח ביותר הן מבחינת העטיפה והן מבחינת התכנים. הושגו המטרות שהצבנו לעצמנו הן בתחום המדיני ותהליך השלום והן בתחום הכלכלי ונראה שאנו יכולים להמשיך ולפתח יחסינו עם מדינה חשובה זאת כאשר בדאונינג 10 יושב כיום רה"מ ידידותי ופתוח הן כלפינו והן כלפי הפילוסופיה הבסיסית המדריכה את הממשלה בכל הנוגע לתהליך השלום וחיפוש הסדר עם שכנינו.

אליגל

16 במרץ 1995

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, מצב, תכנון, סמנכלארופה,
מק'א, ערן, כלכליתב', סמנכלשלום, ירדן,
אוטונומיה, ר/מרכז, ממד, @ (רם), @ (אמן)

סססס